

MINISTER
INWESTYCJI I ROZWOJU

data: 2 kwietnia 2019

znak sprawy: DSR-IXa.0210.2.2019.IZ

telefon: 22-273-76-54

e-mail:

Agnieszka.Tomaszewska@miir.gov.pl

Według rozdzielnika

Dotyczy: konsultacji projektu ustawy o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw

Szanowni Państwo,

stosownie do postanowień §36 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (t. j. M. P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.) oraz art.19 ust 1 i 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 263) uprzejmie informuję, że na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny został udostępniony *projekt ustawy o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw* (numer w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów: UD 496) wraz z uzasadnieniem oraz oceną skutków regulacji.

Zwracam się z uprzejmą prośbą o zgłaszanie ewentualnych uwag do ww. projektu (również w wersji edytowalnej) na adres poczty elektronicznej konsultacje_uzppr@miir.gov.pl w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego pisma.

Z poważaniem

Jerzy Kwieciński

/podpisano elektronicznie/

Załączniki:

1. Projekt ustawy o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.
2. Uzasadnienie do projekty ustawy.
3. OSR.
4. Formularz zgłaszania uwag.

Otrzymują:

1. Pan Marek Goliszewski - Prezes Business Centre Club
2. Pan Andrzej Arendarski - Prezes Krajowej Izby Gospodarczej
3. Pani Małgorzata Oleszczuk - Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości
4. Pan Jacek Sz wajcowski - Prezes Zarządu Polskiej Rady Biznesu
5. Pan Cezary Kaźmierczak - Prezes Związku Przedsiębiorców i Pracodawców
6. Pani Henryka Bochniarz - Prezydent Konfederacji Lewiatan
7. Pan Andrzej Malinowski - Prezydent Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej
8. Pan Jan Gogolewski – Prezes Związku Rzemiosła Polskiego
9. Pani Dorota Gardias - Przewodnicząca Rady Dialogu Społecznego
Przewodnicząca Forum Związków Zawodowych
10. Pan Piotr Gliński - Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego
11. Pan Marek Mnich - Przewodniczący Komisji Krajowej Solidarność 80
12. Pan Przemysław Różewicz - Przewodniczący Komisji Krajowej Związku Zawodowego Pracowników Państwowej Inspekcji Pracy
13. Pan Piotr Duda – Przewodniczący Komisji Krajowej NSZZ Solidarność
14. Pan Jan Guz - Przewodniczący Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych

UZASADNIENIE

I. Cel ustawy

Projektowane zmiany realizują zapisy Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju w zakresie konsolidacji systemu zarządzania rozwojem Polski i etapowego wprowadzania systemu zintegrowanych strategii – krajowej, wojewódzkiej i lokalnej. Stanowią pierwszą część reformy systemu zarządzania rozwojem, która wynika z potrzeby zarządzania dynamicznie zmieniającymi się układami przestrzennymi oraz wykorzystania koordynacyjnej roli strategii w procesach rozwojowych w skali kraju, regionu i gminy. Proces zmian prawnych dotyczących zarządzania rozwojem został podzielony na dwa etapy. Pierwszy etap obejmuje zmiany związane z łączeniem wymiaru społeczno-gospodarczego z wymiarem terytorialnym. Proponowane na tym etapie zmiany zawarte w projekcie ustawy odnoszą się do krajowych strategii rozwoju i polityk publicznych, a także do wojewódzkich, ponadlokalnych i gminnych strategii rozwoju. Nowe przepisy ujednoczą strukturę ww. strategii oraz zapewnią spójność w zakresie celów i obszarów strategicznej interwencji. Zmiany przepisów wprowadzone w pierwszym etapie umożliwią przygotowanie dokumentów niezbędnych do programowania nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2021-2027. Drugi etap zmian obejmuje przygotowanie całościowej ustawy regulującej m.in. zagadnienia związane ze zintegrowanym podejściem w polityce rozwoju oraz wdrożeniowe w odniesieniu do nowej perspektywy UE. Najważniejsze cele obecnie projektowanych zmian to:

- uporządkowanie rozwiązań funkcjonujących w systemie zarządzania rozwojem kraju;
- stworzenie skutecznego systemu zarządzania rozwojem kraju poprzez zintegrowanie planowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego;
- zapewnienie spójności systemu dokumentów strategicznych;
- uzupełnienie systemu zarządzania rozwojem na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym;
- zdefiniowanie statusu i określenie struktury polityk publicznych w systemie dokumentów strategicznych;
- doprecyzowanie pozycji i roli ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego pozwalającej na efektywną koordynację polityki rozwoju;
- rozwinięcie systemu ewaluacji;
- zapewnienie możliwości przygotowania dokumentów programowych związanych z nowym okresem programowania w UE.

II. Zakres projektowanej ustawy

Projekt obejmuje zmiany w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U z 2018 r. poz. 1307).

Ponadto nowelizacja przewiduje zmiany niektórych innych ustaw związane z regulacjami zawartymi w projekcie zasadniczych zmian ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Zmiany innych ustaw mają charakter wynikowy i ich zadaniem jest dostosowanie ustaw do nowych przepisów. Zmiany te mają również na celu uporządkowanie i uspołnienie przepisów składających się na system zarządzania rozwojem kraju.

W wyniku proponowanych zmian przepisy uniwersalne – dotyczące m.in. diagnozy, struktury strategii czy procedury związanej z konsultacjami publicznymi – zostały ujęte w ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Natomiast przepisy odnoszące się do strategii rozwoju województwa oraz nowowprowadzanej fakultatywnej strategii rozwoju gminy oraz strategii rozwoju ponadlokalnego m.in. regulujące zakres treściowy tych strategii oraz procedurę ich sporządzania, zostały wprowadzone odpowiednio do ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa oraz ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

Następna grupa przepisów jest dostosowywana w konsekwencji wprowadzenia zmian w systemie dokumentów strategicznych. W związku z usunięciem długookresowej strategii rozwoju kraju i koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju oraz wprowadzeniem koncepcji rozwoju kraju oraz fakultatywnej strategii rozwoju gminy oraz strategii rozwoju ponadlokalnego, zmianom ulegają między innymi przepisy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Ponadto projekt przewiduje uporządkowanie pojęć odnoszących się do obszarów: funkcjonalnych, problemowych i strategicznej interwencji. Z uwagi na niejednolite interpretacje i zróżnicowane stosowanie tych obszarów w dokumentach przygotowywanych przez jednostki samorządu terytorialnego (JST), nieuporządkowane zależności między nimi i obowiązujące różne typologie (por. np. obszary problemowe w Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 i Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego), obszary problemowe usuwa się z systemu prawnego, podobnie jak wymóg wyznaczania obszarów funkcjonalnych. W efekcie proponuje się odpowiednie zmiany między innymi do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W systemie pozostają obszary strategicznej interwencji, których definicja zostaje dopracowana tak, by fakt ich wyznaczania wiązał się z konkretną planowaną interwencją.

By zrealizować wyżej wymienione cele konieczne jest wprowadzenie zmian w następujących ustawach:

1. ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2018 r. poz. 994 i 1000);
2. ustawie z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz.U. z 2017 r. poz. 2205 i z 2018 r. poz. 317);
3. ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz.U. z 2018 r. poz. 755 i 1000);
4. ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2018 r. poz. 995);
5. ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U. z 2018 r. poz. 913 i 1000);
6. ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2018 r. poz. 799);
7. ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1073 i 1566);
8. ustawie z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2117 i 2361 oraz z 2018 r. poz. 650 i poz. 927);

9. ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2017 r. poz. 2187 oraz z 2018 r. poz. 10);
10. ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 142 i 650);
11. ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r. poz. 1405, 1566 i 1999);
12. ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2062 oraz z 2018 r. poz. 1118);
13. ustawie z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2136 i 2371 oraz z 2018 r. poz. 317, 650 i 907);
14. ustawę z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2018 r. poz. 996 i 1000);
15. ustawie z dnia 9 marca 2017 r. o związku metropolitalnym w województwie śląskim (Dz.U. poz. 730);
16. ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zasobie Nieruchomości (Dz. U. z 2017r. poz. 1529 oraz z 2018 r. poz. 756);
17. ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2017 r. poz. 1566 i 2180 oraz z 2018 r. poz. 650 i 710).

III. Szczegółowe rozwiązania

1. Wzmocnienie roli ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego

Wzmocnienia i uporządkowania wymagają zadania ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, jako podmiotu odpowiedzialnego za koordynowanie polityki rozwoju kraju.

W proponowanym art. 3a pkt 4b zmienianej ustawy przewidziano uzupełnienie zadań ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego o możliwość wydawania zaleceń i rekomendacji w zakresie przygotowywania projektów strategii rozwoju województwa, strategii rozwoju ponadlokalnego i gminy oraz projektów innych strategii, przygotowywanych na podstawie art. 9 pkt 3 ustawy. Zgodnie z intencją ustawodawcy, zalecenia i rekomendacje mają stanowić pomoc i dawać wskazówki podmiotom przygotowującym projekty strategii do ich sporządzania w sposób prawidłowy i zgodny z przepisami i celami ustawy.

Przewidziano także, w dodawanym w art. 3a pkt 5a ustawy, wzmocnienie roli ministra dzięki poszerzeniu jego kompetencji o prowadzenie analiz, prognoz i badań z zakresu polityki rozwoju, w zakresie wynikającym z kompetencji z art. 23a pkt 5 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej, tj. w zakresie rozwoju społeczno-gospodarczego, regionalnego i przestrzennego kraju. Te uprawnienia ministra są kluczowe dla przygotowywania prawidłowej diagnozy w procesie programowania strategicznego. W realizacji efektywnej polityki rozwoju niezbędne jest dysponowanie odpowiednim zapleczem analityczno-prognostycznym pozwalającym na uzyskiwanie wiarygodnych danych, w oparciu o które przygotowywane będą założenia polityki rozwoju oraz projekty dokumentów strategicznych na poziomie krajowym. Jest to realizacja zasady prowadzenia i projektowania polityk publicznych w oparciu o fakty (evidence-based policy). Z tego

też względu przewidziano w art. 3aa możliwość sprawnego i bezpłatnego pozyskiwania przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego informacji i danych – niezbędnych do planowania, koordynowania i programowania polityki rozwoju, a także do koordynowania i realizacji procesu ewaluacji prowadzenia tej polityki – od podmiotów publicznych.

W zmienianym art. 3a ustawy przewiduje się również zmianę pkt 3 w zakresie odniesienia do art. 9. Zmiana ta ma charakter wynikowy, w związku ze zmianą brzmienia art. 9 ustawy. Z uwagi na dodanie do katalogu strategii rozwoju, określonego w art. 9 ustawy, strategii rozwoju gminy oraz strategii rozwoju ponadlokalnego, których realizacja nie będzie przedmiotem oceny ministra rozwoju regionalnego, konieczne jest zawężenie stosowania art. 9 ustawy do ust. 2 i 3.

Porządkując treść art. 3a ustawy proponuje się zmianę zdania wstępnego do wyliczenia polegającą na wskazaniu, że oprócz koordynacji realizacji strategii rozwoju, minister do spraw rozwoju regionalnego jest odpowiedzialny za koordynację ich przygotowania.

2. Zapewnienie spójności systemu dokumentów strategicznych i polityk

Projektowana ustawa wprowadza nowy system dokumentów strategicznych. Dokumenty, składające się na system zintegrowanych dokumentów strategicznych, przygotowywane będą na różnych poziomach zarządzania: krajowym, regionalnym oraz lokalnym. Dokumenty strategiczne, przygotowywane na poszczególnych poziomach, mają być ze sobą powiązane i spójne. Wzajemna integracja dokumentów odnosi się zarówno do treści dokumentów (integracja tematyki społecznej, gospodarczej i przestrzennej), jak również dotyczy wzajemnych zależności i komplementarności dokumentów tworzonych na różnych poziomach zarządzania, w tym wskazanych w nich obszarów strategicznej interwencji.

Celem wprowadzanej zmiany jest także powiązanie dokumentów strategicznych z aktami planowania przestrzennego, a na dalszym etapie zapewnienie ich harmonizacji.

W skład systemu wchodzić będą:

- ✓ Średniookresowa strategia rozwoju kraju – poziom krajowy;
- ✓ Inne strategie rozwoju – poziom krajowy (np. krajowa strategia rozwoju regionalnego) lub ponadregionalny (strategia ponadregionalna);
- ✓ Strategia rozwoju województwa – poziom regionalny;
- ✓ Strategia rozwoju ponadlokalnego – przygotowywana przez kilka gmin;
- ✓ Strategia rozwoju gminy – poziom lokalny.

System dokumentów strategicznych został uzupełniony innymi dokumentami pozwalającymi na prowadzenie polityki rozwoju na poziomie krajowym. Dokumentami tymi są polityki publiczne.

3. Szczegółowe zmiany

Projektowana w art. 4 ust. 1 zmiana ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju wynika z wprowadzenia przepisów, w dodawanym rozdziale 4a, dotyczących polityk publicznych.

W art. 5 uchyla się pkt 4b – definicję ustawową koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju. Jest to konsekwencją usunięcia koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju z systemu dokumentów strategicznych, z uwagi na etapowe wprowadzanie zintegrowanego podejścia. Posługiwanie się zintegrowanymi dokumentami strategicznymi również w skali krajowej ma na celu zwrócenie uwagi na – wymiar terytorialny, a także wzmocnienie powiązań między polityką przestrzenną a planowaniem społeczno-gospodarczym.

W wyniku dodania rozdziału 2ba oraz art. 17a doprecyzowano definicję kontraktu terytorialnego, łącząc go z umową partnerstwa w zakresie polityki spójności na lata 2014-2020 oraz bieżącym okresem programowania. Mając na względzie przygotowanie do kolejnego okresu programowania polityki spójności UE oraz planowaną aktualizację KSRR 2030, w przyszłej perspektywie finansowej UE kontrakt terytorialny zastąpiony zostanie kontraktem programowym (pkt 4d), kontraktem sektorowym (pkt 4e) oraz porozumieniem terytorialnym (pkt 4f). W związku z koniecznością uporządkowania pojęć odnoszących się do obszarów funkcjonalnych, obszarów problemowych i obszarów strategicznej interwencji projekt zakłada rezygnację z obszarów problemowych (uchylenie pkt 6c w art. 5 ustawy). Definicja obszaru strategicznej interwencji (OSI) ulega doprecyzowaniu i uzupełnieniu (art. 5 pkt 6b ustawy). OSI jest obecnie rozumiany jako obszar o szczególnych cechach wspólnych, który wymaga wsparcia w postaci inwestycji z różnych dziedzin. OSI może zostać wyznaczony nie tylko w dokumentach strategicznych na poziomie krajowym (rezygnuje się z określenia, że jest to obszar strategicznej interwencji państwa), ale także regionalnym, ponadlokalnym i lokalnym. Uzupełniona definicja obszaru funkcjonalnego zostaje przeniesiona do nowelizowanej ustawy (art. 5 pkt 4f). Odchodzi się od obowiązku wyznaczania obszarów funkcjonalnych na rzecz ich uwzględniania w przygotowywanej diagnozie sytuacji społecznej, gospodarczej oraz przestrzennej, poprzedzającej opracowanie projektów strategii różnego poziomu. Powiązania funkcjonalne – ich rodzaj, jakość, natężenie – opisują warunki rozwoju danego obszaru, stąd pozostają użytecznym narzędziem diagnostyczno-analitycznym w procesie przygotowywania strategii rozwoju. Pozwalają na identyfikację występujących na danym obszarze problemów, barier lub potencjałów, co w konsekwencji prowadzi do wyboru obszarów strategicznej interwencji, do których adresowane będą instrumenty wdrożeniowe, odpowiadające na ich potrzeby rozwojowe. Dotychczas pojęcie „obszary funkcjonalne” było szeroko wykorzystywane w dokumentach z zakresu planowania przestrzennego, niemniej jednak napotykało na liczne problemy związane z kryteriami ich delimitacji. Znalezienie zestawu ramowych kryteriów, umożliwiających delimitację odzwierciedlającą powiązania funkcjonalne występujące na poszczególnych obszarach, okazało się niemożliwe, co w konsekwencji spowodowało brak przepisów wykonawczych wskazanych w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (art. 49d ust. 5 i 6). W sytuacji braku rozporządzenia, a jednocześnie wobec obowiązku wyznaczania obszarów funkcjonalnych niektórych typów, jednostki samorządu terytorialnego wyznaczały obszary funkcjonalne według własnych kryteriów, a w rezultacie ich liczba w skali całego kraju była bardzo duża.

Zmiany wprowadzane w art. 6 ustawy mają zapewnić spójny system prowadzenia konsultacji projektów dokumentów strategicznych z partnerami społecznymi i gospodarczymi, a także innymi podmiotami (jednostkami samorządu terytorialnego, KWRiST), w tym podmiotami odpowiedzialnymi za prowadzenie polityki rozwoju na swoim obszarze. W przypadku strategii poziomu regionalnego i lokalnego upoważnienie do konsultacji projektu strategii dano podmiotom działającym na obszarze, którego dotyczy dana strategia. Jednocześnie zrezygnowano z obligatoryjnego ogłaszania konsultacji w prasie, pozostawiając fakultatywnie możliwość takiej formy ogłoszenia. Celem zmiany jest ograniczenie kosztów konsultacji, przy uwzględnieniu faktu praktycznie nieograniczonej dostępności

Internetu i coraz większego nakierowania społeczeństwa na tę formę korzystania ze źródeł informacji. Ogłoszenie na stronie internetowej podmiotu prowadzącego konsultacje i umieszczenie tam projektu podlegającego konsultacjom jest praktycznie bezkosztowe, co ma duże znaczenie dla samorządów, a jednocześnie zapewnia odpowiedni poziom dotarcia do grup zainteresowanych uczestnictwem w konsultacjach.

W projektowanym nowym brzmieniu art. 6 ustawy przewidziano również uproszczony tryb sporządzania zmiany strategii rozwoju w odniesieniu do tzw. planów finansowych (odpowiednio, w zależności od rodzaju strategii, ramy finansowe i źródła finansowania projektów strategicznych lub programów). Zgodnie z projektowanym ust. 7, procedura sporządzania zmiany strategii w powyższym zakresie, jeśli nie ma znaczącego wpływu na środowisko, nie obejmuje konsultacji. Takie podejście wynika z potrzeby większej operacjonalizacji strategii, tak by można było szybciej reagować na zmieniające się uwarunkowania i dostosowywać plany finansowe do pojawiających się nowych możliwości i źródeł finansowania działań rozwojowych lub reagować na zakres i intensywność planowanego wsparcia. Należy przy tym zauważyć, że strategia jest dokumentem kierunkowym, nieprzesądającym o lokalizacji ani o parametrach technicznych planowanych w niej interwencji. Tego typu informacje mogą znaleźć się w programach lub też na etapie przygotowywania konkretnych inwestycji. Wówczas będą one podlegały strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko zgodnie z wymogami ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.

Wprowadzone w art. 6b ust. 1 zmiany mają na celu uspołnienie systemu standardów i zaleceń dla ewaluacji. Dokonano rozszerzenia pkt 2 o „dokumenty programowe” (Umowa Partnerstwa oraz programy służące jej realizacji).

Koncepcja rozwoju kraju

Dodawany do nowelizowanej ustawy rozdział 1a zawiera regulacje odnoszące się do nowego dokumentu krajowego – koncepcji rozwoju kraju. Równocześnie uchyleniu ulegają przepisy dotyczące długookresowej strategii rozwoju kraju (art. 9 pkt 1, art. 10, art. 11, art. 12). Złożoność zjawisk gospodarczych, społecznych i przestrzennych, a przede wszystkim ich zmienność wymagają w pierwszej kolejności szerszego, elastycznego spojrzenia koncepcyjnego dającego możliwość przewidzenia zmian i zarządzania nimi, a w konsekwencji przygotowania dokumentów o wyraźnie rozdzielonych funkcjach: ogólnego – o długim horyzoncie czasowym i o koncepcyjnym charakterze oraz dokumentu prezentującego wybór strategiczny, czyli odpowiedź na pytanie, jakie cele należy wyznaczyć w perspektywie najbliższych lat, aby jak najlepiej wykorzystać zidentyfikowane trendy rozwojowe w świecie, w perspektywie długookresowej i efektywnie zaplanować interwencję. Zaproponowana w nowelizacji ustawy koncepcja rozwoju kraju uzupełnia system prowadzenia polityki rozwoju, będąc dokumentem typowo wizyjnym, określającym scenariusze (warianty rozwojowe) i wyzwania rozwojowe Polski w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym w długim czasie. Koncepcja rozwoju kraju będzie opracowywana na podstawie analiz z uwzględnieniem przewidywanych zmian uwarunkowań i trendów w sferze demografii, dostępu i wykorzystania zasobów naturalnych, technologii, przemian społecznych, gospodarczych, klimatycznych oraz czynników politycznych.

W tym kontekście nie ma uzasadnienia dla funkcjonowania długookresowej strategii rozwoju kraju, ponieważ część prospektywną będzie zawierała koncepcja rozwoju kraju, a część realizacyjną – średniookresowa strategia rozwoju kraju. Dzięki jasnemu nadaniu ról wymienionym dokumentom nie

ma też konieczności powiązania koncepcji rozwoju kraju z dokumentami strategicznymi ujętymi w ustawie ze względu na sam charakter koncepcji. Nie jest to dokument strategiczny, a kierunkowy - nie zawiera decyzji realizacyjnych, ale wskazuje wyzwania rozwojowe stojące przed Polską w perspektywie kilkudziesięciu lat (do 30 lat) oraz bariery i potencjały rozwojowe z uwzględnieniem głównych trendów rozwoju. Koncepcja ma w sposób ogólny opisywać możliwe do zrealizowania w określonych warunkach scenariusze rozwoju i stanowić bazę dla sporządzania średniookresowej strategii rozwoju kraju.

Z uwagi na wieloaspektowy charakter koncepcji rozwoju kraju, za jej przygotowanie i uzgadnianie będzie odpowiadał Prezes Rady Ministrów lub wskazany przez niego przedstawiciel. Koncepcja rozwoju kraju będzie przyjmowana przez Radę Ministrów w drodze uchwały, a następnie informacja o jej przyjęciu będzie przekazywana do Sejmu i Senatu (art. 8b ustawy).

Uporządkowanie systemu dokumentów strategicznych

W rozdziale 2 ustawy, regulującym system strategii rozwoju, dokonuje się uporządkowania i uspoźnienia tego systemu.

Zmiana w art. 9 pkt 1, art. 35a ust. 2 pkt 2 oraz uchylenie art. 10, 11 i 12 polega na rezygnacji z dokumentu strategicznego – długookresowej strategii rozwoju kraju. Rolę długookresowej strategii ma spełniać wprowadzana koncepcja rozwoju kraju, jednakże przy uwzględnieniu odmiennego charakteru koncepcji (patrz uzasadnienie w części dotyczącej koncepcji rozwoju kraju). Zmiana art. 9 pkt 2 wynika ze zmiany definicji średniookresowej strategii rozwoju, w związku z potrzebą nadania jej bardziej operacyjnego charakteru i mocniejszego powiązania z okresem programowania UE.

Proponowane w art. 9 pkt 3 ustawy zmiany są wynikiem wyodrębnienia z dotychczasowej kategorii „innych strategii” strategii rozwoju województwa. W pkt 4 wyróżnia się strategię rozwoju województwa, wyłączając tym samym tę strategię z innych strategii rozwoju (patrz pkt 3). Natomiast w pkt 5 uzupełnia się system dokumentów strategicznych o strategię rozwoju gminy, która obecnie – mimo braku umocowania ustawowego – jest jednym z ważniejszych dokumentów stanowiących podstawę strategiczną do pozyskiwania środków finansowych z UE. W okresie przejściowym strategia rozwoju gminy będzie dokumentem fakultatywnym, jej charakter nie ma być wyłącznie instrumentalny, a bardziej kreacyjny. Strategia rozwoju gminy obejmie swym zakresem zagadnienia związane z rozwojem społecznym, gospodarczym i przestrzennym. W projektowanym pkt 6, wprowadzono kategorię „strategia rozwoju ponadlokalnego”, która może zostać przygotowana wspólnie przez gminy sąsiadujące w zakresie dotyczącym ich terytorium. Rozwiązanie stanowi odpowiedź na potrzebę wspólnego planowania rozwoju w obrębie kilku gmin powiązanych ze sobą funkcjonalnie.

Szczegółowe regulacje, dotyczące strategii rozwoju województwa, zostały zaproponowane w ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa. Z kolei przepisy dotyczące strategii rozwoju gminy i strategii rozwoju ponadlokalnego wprowadzone zostają do ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

Celem zapewnienia prawidłowego procesu projektowania strategii rozwoju, w art. 10a pkt 1 ustawy przewidziano konieczność przygotowania przez właściwy podmiot dokumentu w postaci diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej w zakresie dotyczącym danej strategii. Będzie ona uwzględniać zidentyfikowane obszary funkcjonalne, w tym również miejskie obszary funkcjonalne. Diagnoza powinna być sporządzana przed przystąpieniem do opracowania projektu strategii. Należy

jednak zaznaczyć, że nie jest to nowy wymóg. Do tej pory diagnoza stanowiła najczęściej integralną i bardzo obszerną część strategii i była, obok części programowej, przedmiotem uchwały przyjmującej strategię. Zgodnie z nową konstrukcją dokumentów, ich elementem będą jedynie wnioski z diagnozy, i tym samym uchwaleniu będzie podlegać jedynie część kierunkowa, stanowiąca sedno strategii.

Proponowana w art. 10a pkt 2 ustawy zmiana wynika z konieczności doprecyzowania zakresu ewaluacji strategii rozwoju. Skuteczność i efektywność mogą być badane tylko *ex post*, zatem doprecyzowania wymaga, że chodzi o przewidywaną skuteczność i efektywność. Skuteczność to kryterium oceniające stopień wypełnienia celu interwencji, efektywność mierzy stopień realizacji celu w odniesieniu do kosztów finansowych. Trafność natomiast jest kryterium oceny stosowanym w ewaluacjach *ex ante* (uprzednich), służy ocenie, w jakim stopniu zaprojektowane interwencje mają szansę wypełnić cel.

W art. 12a ust. 1 ustawy doprecyzowano i uporządkowano zawartość średniookresowej strategii rozwoju kraju. Przede wszystkim zamiast diagnozy sytuacji strategia będzie zawierała wnioski z diagnozy (patrz uzasadnienie do art. 10a pkt 1). Ponadto wskazano na potrzebę zidentyfikowania potencjałów i problemów rozwojowych (art. 12a ust. 1 pkt 2), w oparciu o które zostaną wskazane obszary strategicznej interwencji (art. 12a ust. 1 pkt 5). Projekt ustawy (art. 12a ust. 1 pkt 9), wskazuje na konieczność określenia ram finansowych oraz źródeł finansowania związanych z projektami strategicznymi, które stanowią gwarancję realizacji przyjętych działań oraz zapewniają ścisłe powiązanie planowania rozwoju z planowaniem finansowym.

Proponowane przepisy art. 12a ust. 2-5 dotyczą procedury sporządzania średniookresowej strategii rozwoju kraju albo jej zmiany. Zmiana tych przepisów, w stosunku do obecnie obowiązujących, ma charakter porządkowy.

Analogicznie do zmian art. 12a wprowadzono doprecyzowanie zawartości innych strategii rozwoju przygotowywanych na poziomie krajowym (proponowany art. 13 ust. 1 i 1a ustawy). Z uwagi na spójność systemu dokumentów strategicznych, w art. 14 ust. 6 ustawy przewiduje się obowiązek aktualizacji tych strategii, w przypadku braku ich spójności ze średniookresową strategią rozwoju kraju. Przepisy art. 14 i 14a zawierają regulacje odnoszące się do strategii określających podstawowe uwarunkowania i kierunki rozwoju w obszarze poszczególnych sektorów, dziedzin, regionów lub rozwoju przestrzennego, określanych jako inne strategie, zdefiniowane w art. 9 pkt 3 projektu ustawy. Tak jak obecnie, strategie te będą przygotowywane przez właściwych sektorowo ministrów z ich własnej inicjatywy albo jeżeli taki obowiązek nałoży na nich Rada Ministrów. Projekty tych strategii będą opiniowane przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego celem zapewnienia ich spójności ze średniookresową strategią rozwoju kraju oraz stwierdzenia zgodności z wymogami odnośnie strategii wskazanymi w nowelizowanej ustawie. Strategie rozwoju będą przyjmowane przez Radę Ministrów w drodze uchwały.

Proponowane zmiany art. 14 i 14a częściowo mają charakter wynikowy w związku z wyłączeniem strategii rozwoju województwa z innych strategii rozwoju (art. 14 ust. 1 i 5 oraz art. 14a ust. 1 ustawy).

Ponadto proponuje się uchylić przepis art. 14 ust. 3, zgodnie z którym w przypadku wydania przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego opinii o braku zgodności strategii rozwoju, o której mowa w art. 9 pkt 3, ze średniookresową strategią rozwoju kraju lub jej ustawowo określonym zakresem, minister przygotowuje pisemne stanowisko do tej opinii. Jest to dodatkowy obowiązek, który w istocie powiela informacje przedstawione w opinii. Opinia stanowi pisemną

ocenę strategii w określonym zakresie wraz z jej uzasadnieniem, co jest wystarczającym dokumentem wyjaśniającym stanowisko i zalecenia ministra do spraw rozwoju regionalnego. Konsekwencją uchylecia przepisu art. 14 ust. 3 jest propozycja zmiany ust. 4 w tym artykule.

Zmianie ulega konstrukcja art. 14a, dotyczącego strategii rozwoju dotyczących regionów: krajowej strategii rozwoju regionalnego i strategii ponadregionalnych. Obecne obowiązujący art. 14a zawiera wspólne przepisy dla obu tych strategii. Proponowane brzmienie traktuje je odrębnie i tak ust. 2 i 3 tego artykułu dedykowany jest krajowej strategii rozwoju regionalnego, a ust. 4-8 strategii ponadregionalnej. Nowa konstrukcja tego przepisu jest podyktowana zmianą kompetencji w zakresie przygotowywania strategii ponadregionalnej. Kompetencje w tym zakresie przyznaje się samorządom województw. Działając w oparciu o zasadę subsydiarności proponuje się włączyć samorządy województw w kreowanie polityki rozwoju na poziomie ponadregionalnym. Strategia ponadregionalna ma charakter fakultatywny - może zostać opracowana wspólnie przez samorządy województw, których obszar będzie objęty strategią. Co do zasady strategia ponadregionalna będzie przyjmowana w drodze uchwały przez sejmiki województw, których dotyczy. W tym zakresie dopuszczono jednak wyjątek (art. 14 ust. 6-8) pozwalający na przyjęcie strategii ponadregionalnej przez Radę Ministrów, jeżeli z takim wnioskiem wystąpią przygotowujące ją województwa, zaś minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego zaakceptuje ten wniosek.

Uchylenie art. 14a ustawy jest wynikiem nowego brzmienia przepisu art. 13 ust. 1a, który określa zakres przedmiotowy strategii, o których mowa w art. 9 pkt 3, w tym krajowej strategii rozwoju regionalnego.

Przewiduje się również uchylenie art. 14ba w związku z dodaniem kategorii strategii rozwoju ponadlokalnego, do której zalicza się strategię rozwoju związku metropolitalnego.

Kontrakt programowy, sektorowy i porozumienie terytorialne

Doświadczenia z realizacji kontraktu terytorialnego wskazują na konieczność usprawnienia i urealnienia dotychczasowej jego formy poprzez odejście od modelu jednego kontraktu totalnego dedykowanego właściwemu regionowi. W związku z tym, wprowadza się możliwość zawarcia przez samorząd województwa kilku kontraktów – kontraktu programowego oraz kontraktów sektorowych, wobec czego w ustawie doprecyzowano definicję kontraktu terytorialnego łącząc go z umową partnerstwa w zakresie polityki spójności na lata 2014-2020 oraz z bieżącym okresem programowania. Po zakończeniu realizacji kontraktów terytorialnych nowe nie będą już zawierane, a ich rolę w całości przejmą kontrakty programowe, kontrakty sektorowe i porozumienia terytorialne.

W dodanym rozdziale 2ba oraz art. 17a proponuje się nowe rozwiązania odnoszące się do mechanizmów uzgadniania najważniejszych wspólnych działań wynikających ze strategii rozwoju pomiędzy stroną rządową i samorządową lub pomiędzy samorządami. Zmiany przede wszystkim mają na celu koncentrację wsparcia z różnych środków publicznych na obszary, które są istotne z punktu widzenia polityki regionalnej państwa, co skutkować powinno zwiększeniem efektywności interwencji publicznej. Rozdziela się kwestię uzgadniania wysokości środków finansowych pochodzących z funduszy UE oraz warunków ich wykorzystania w ramach programów przygotowywanych przez zarządy województw (regionalne programy operacyjne) od uzgadniania sposobu ukierunkowania interwencji sektorowych na poszczególne regiony lub obszary wymagające wsparcia. W związku z tym wprowadza się kontrakt programowy (art. 14ra) i kontrakt sektorowy (art. 17a). Projekt kontraktu programowego przygotowuje minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, a następnie negocjuje go z zarządem województwa. Wynegocjowany projekt kontraktu programowego

stanowi podstawę do negocjacji z Komisją Europejską programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności zarządzanego przez zarząd województwa. Kontrakt programowy zawierany jest dopiero po uzyskaniu decyzji Komisji Europejskiej przyjmującej tzw. regionalny program operacyjny. Stanowi on zatem mechanizm uzgadniania sposobu wydatkowania środków stanowiących źródło finansowania regionalnych programów operacyjnych. W ustawie wskazano zakres kontraktu programowego (art. 14ra ust. 2) oraz tryb jego przygotowywania.

Obok kontraktu programowego będzie mógł być zawierany pomiędzy stroną rządową a samorządem województwa kontrakt sektorowy (art. 17a). Kontrakt sektorowy będzie stanowił mechanizm uzgadniania zakresu ukierunkowanych terytorialnie działań sektorowych podejmowanych przez poszczególnych ministrów właściwych w ich programach rozwoju. W przypadku każdego programu rozwoju przygotowywanego przez ministra właściwego, minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego dokona jego oceny pod kątem zgodności ze średniookresową strategią rozwoju kraju, w tym również w kontekście możliwego zakresu interwencji w ujęciu terytorialnym (opinia ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego). Kontrakt sektorowy służyć będzie uzgodnieniu między stroną rządową (ministrem właściwym w uzgodnieniu z ministrem właściwym ds. rozwoju regionalnego) oraz zarządem województwa sposobu realizacji programu rozwoju w odniesieniu do tej części. Warunkiem przystąpienia do uzgodnień z zarządem województwa kontraktu sektorowego jest udział tego ostatniego we współfinansowaniu realizacji programu na poziomie co najmniej 10% wartości wkładu budżetu państwa ukierunkowanego terytorialnie we właściwym programie rozwoju, alokowanego na dane województwo. Warunek ten zwiększy zaangażowanie strony samorządowej w realizację kontraktu oraz doprowadzi do sytuacji, w której samorząd będzie mógł czuć się jego współwłaścicielem. Ustalenia kontraktu sektorowego będą więc stanowiły uszczegółowienie systemu realizacji danego programu rozwoju w odniesieniu do interwencji ukierunkowanej terytorialnie. Takie rozwiązanie umożliwi lepsze ukierunkowanie interwencji publicznej na obszary wymagające wsparcia. Obecnie większość programów rozwoju przygotowywanych na szczeblu krajowym nie zawiera odniesienia terytorialnego. Wskazano zakres kontraktu sektorowego (art. 17 ust. 2) oraz tryb jego przygotowywania.

W projektowanym art. 14rb uregulowano porozumienie terytorialne. Ma ono służyć przede wszystkim uzgadnianiu interwencji istotnych z punktu widzenia społeczności lokalnych (danej gminy, kilku gmin lub powiatu). Stronami porozumienia terytorialnego może więc być zarząd województwa i przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego znajdujących się na terenie danego województwa (gmin, powiatów, związków i porozumień międzygminnych lub stowarzyszeń gmin). Zakłada się również możliwość zawierania porozumienia terytorialnego z przedstawicielami samorządu lokalnego przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w przypadku, gdy uzasadnia to zakres interwencji wskazany w krajowej strategii rozwoju regionalnego.

Programowanie w ramach nowej perspektywy finansowej UE na lata 2021-2027

Zaproponowane zmiany ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju w odniesieniu do dokumentów programowych (rozdział 2a) oraz programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej (rozdział 2c) mają przede wszystkim na celu przygotowanie przepisów związanych z nowym okresem programowania UE, tj. na lata 2021-2027.

Biorąc pod uwagę wskazaną w ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju rolę ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, jako koordynatora strategii rozwoju współfinansowanych ze środków budżetu państwa lub pochodzących z Unii Europejskiej lub z innych źródeł zagranicznych

(art. 3a), w ustawie proponuje się uregulowanie kwestii przygotowania wszystkich programów, zarówno tych, które wskazuje Umowa Partnerstwa, jak i tych, które wiążą się z realizacją wskazanych w niej celów. Uregulowany w ustawie Komitet do spraw Umowy Partnerstwa stanie się tym samym forum, w którym uczestniczą wszystkie podmioty mające wpływ na realizację polityki rozwoju w ramach różnych funduszy UE.

W zmienionym w art. 14e ustępie 3 zapewnia się spójność dokumentów strategicznych poprzez wskazanie konieczności uwzględnienia strategii rozwoju przygotowywanych przez ministrów właściwych przy opracowywaniu projektu umowy partnerstwa.

Zmiany art. 14f mają na celu wprowadzenie uniwersalnych rozwiązań w odniesieniu do sprawozdawczości każdej umowy partnerstwa bez względu na okres, na który została ona przygotowana. Proponowane rozwiązania nawiązują do dotychczasowych. Podstawowa różnica polega na braku obowiązku sporządzania tzw. sprawozdań śródkresowych. Ewentualna konieczność przygotowywania sprawozdań śródkresowych będzie wynikała bezpośrednio z rozporządzeń unijnych. Uwzględniono również ministra właściwego do spraw wewnętrznych, jako podmiot przygotowujący sprawozdanie z realizacji programu obejmującego fundusze UE w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego.

Wprowadzono również zmiany w odniesieniu do przepisów dotyczących programów służących realizacji umowy partnerstwa (art. 14, 14ka, 14kb, 14kc, 14ke). Zmiany przede wszystkim mają na celu umożliwić przygotowywanie programów na nowy okres programowania w UE, tj. lata 2021-2027. W konsekwencji zrezygnowano z odwoływania się do konkretnych rozporządzeń Parlamentu i Rady (UE). Wprowadzane zmiany dotyczą zarówno programów w zakresie polityki spójności, jak i programu z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz środków Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego.

Odstępstwem od tego podejścia są programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej (EWT). W art. 14s. proponuje się utrzymanie odwołania do rozporządzenia unijnego, gdyż zawiera ono definicję programów EWT, która obowiązuje w latach 2014-2020. Definicja ta nie obejmowała programów współpracy transgranicznej na granicach zewnętrznych, stąd też programy te były przyjmowane w innym trybie. W latach 2021-2027 programy te zostaną włączone do celu EWT, a definicja tego pojęcia w nowym rozporządzeniu UE będzie szersza. Proponowane więc zmiany mają na celu uregulowanie zarówno rozwiązań z obecnego jak i przyszłego okresu programowania w UE.

W związku z potrzebą przygotowania na lata 2021-2027 programu związanego z wykorzystaniem środków Funduszu Azylu i Migracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Instrumentu na rzecz Zarządzania Granicami i Wiz do ustawy wprowadza się ministra właściwego do spraw wewnętrznych, jako odpowiedzialnego za przygotowanie programu oraz jego zmian pod wskazane wyżej fundusze (art. 14g ust. 4, art. 14j ust. 1, pkt 1 i art. 14kg).

Zmiany dot. Komitetu do spraw Umowy Partnerstwa zaproponowane w art. 14l ust. 6 i 7 doprecyzowują skład i zasady powoływania i odwoływania członków Komitetu. Obecnie liczba członków Komitetu przekracza 140 osób, co znacznie ogranicza możliwość efektywnego wypełniania nałożonych na niego zadań. Każdorazowa zmiana liczby członków strony rządowej, w związku ze zmianami w strukturze organizacyjnej rządu, wiąże się z koniecznością proporcjonalnego rozszerzenia udziału strony samorządowej oraz przedstawicieli partnerów społecznych, tak by zachować wymóg 1/3 składu (art. 14l ust. 7). W tym kontekście szczególnym problemem jest zapewnienie udziału

partnerów społecznych. W związku z powyższym w projektowanych zmianach proponuje się wykreślenie zasady 1/3. Dodatkowo proponuje się rezygnację z obowiązku wyznaczenia 3 przedstawicieli strony samorządowej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, pozostawiając decyzję KWRiST odnośnie liczby członków delegowanych do Komitetu (art. 141 ust. 6, pkt 6).

Dodatkowo, wprowadzane w art. 14i zmiany stanowią konsekwencję zmian wynikających z doprecyzowania zakresu ewaluacji *ex-ante* (art. 10a pkt 2) i wpisanie sformułowania „przewidywanej skuteczność i efektywność ewaluacji”.

Programy

Proponowane zmiany art. 17 ust. 1. ustawy mają na celu uporządkowanie zakresu programów w kontekście zmian proponowanych w odniesieniu do zakresu strategii rozwoju. Wymóg określania diagnozy w programie zostaje zastąpiony koniecznością zawarcia wniosków z diagnozy (patrz uzasadnienie do art. 10a pkt 1 ustawy). Z uwagi na odejście od wymogu przeprowadzania ewaluacji *ex ante* dla programów rozwoju, rezygnuje się z wymogu prezentowania wniosków z tej ewaluacji w przypadku programów rozwoju, wprowadzając wymóg przygotowania raportu ewaluacyjnego podsumowującego efekty realizacji programu.

Rezygnuje się także z konieczności powiązania celów głównych i szczegółowych z narodową strategią spójności, która była dokumentem przygotowywanym na potrzeby perspektywy finansowej UE na lata 2007-2013 i brak jest uzasadnienia dla uwzględniania tego dokumentu przy określaniu nowych programów.

Większy nacisk położono na część realizacyjną programu. Obecnie obowiązujące przepisy, wymagające określenia jedynie podstawowych założeń systemu realizacji programów, są niewystarczające w kontekście zwiększenia efektywności ich realizacji. Zgodnie z projektowanymi przepisami obligatoryjne będzie określenie pełnego systemu realizacji programów, w tym:

- źródeł finansowania,
- środki przeznaczonych na finansowanie realizacji programu i ich podział między poszczególne priorytety,
- informację o wysokości współfinansowania programu i poszczególnych priorytetów.

Proponuje się również uchylenie art. 19 ust. 1b, zgodnie z którym w przypadku wydania przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego opinii o braku zgodności projektu programu ze średniookresową strategią rozwoju kraju lub ich ustawowo określonym zakresem, minister przygotowuje pisemne stanowisko do tej opinii (patrz uzasadnienie do art. 14 ust. 3). W konsekwencji proponuje się również zmianę art. 19 ust. 1c.

W projektowanym przepisie art. 19 ust. 1c wprowadza się wymóg uzyskania pozytywnej opinii ministra do spraw rozwoju regionalnego, przed przedłożeniem programu rozwoju pod obrady Rady Ministrów. Takie rozwiązanie jest zasadne w kontekście nowych rozwiązań dotyczących kontraktu sektorowego. Weryfikacja możliwości terytorializacji programów rozwojowych ma umożliwić rozpoczęcie dyskusji z samorządami województwa (partycypującymi finansowo w realizacji programów) na temat kryteriów wyboru projektów/interwencji czy też samych projektów, zwieńczoną podpisaniem kontraktu sektorowego.

Ponadto w projekcie przewiduje się zmianę w zakresie podmiotów upoważnionych do konsultowania programów. Proponuje się rezygnację z konsultowania programów o wartości do 100 mln zł z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego (art. 19a ust. 1). KWRiST powinna mieć możliwość wypowiedzenia się przede wszystkim odnośnie strategicznych rozwiązań proponowanych przez stronę rządową i samorządową – wymóg konsultowania strategii rozwoju z KWRiST pozostaje w ustawie. W zakresie rozwiązań wdrożeniowych, zasadne jest by KWRiST opiniowała jedynie duże przedsięwzięcia planowane do realizacji. Ponadto należy zaznaczyć, że poszczególni członkowie KWRiST będą mieli możliwość wypowiedzenia się na temat projektów „mniejszych” programów w trakcie konsultacji społecznych oraz strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Proponowane zmiany art. 15 ust. 1, 2 i 4 oraz art. 16 mają charakter wynikowy w związku z wyłączeniem strategii rozwoju województwa z innych strategii rozwoju.

Polityka publiczna

W zmienianym rozdziale 3a wprowadza się regulacje dotyczące polityk publicznych jako dokumentów nieobligatoryjnych, o charakterze pomocniczym w stosunku do średniookresowej strategii rozwoju kraju lub innych strategii rozwoju. Polityki publiczne wskazują kierunki działań skupione wokół danej dziedziny (np. polityka lekowa) lub są adresowane do określonego terytorium (np. polityka miejska). Potrzeba przygotowania polityki publicznej musi wynikać ze strategii wskazanej w art. 9 pkt 2 i 3. Polityka może być również przygotowywana w związku z realizacją różnego typu zobowiązań międzynarodowych, np. wynikających z członkostwa w UE. Przygotowywana w odpowiedzi na uwarunkowania międzynarodowe polityka powinna być spójna z celami średniookresowej strategii rozwoju kraju. De facto polityki powinny pokazywać, w jaki sposób, w kontekście przyjętych celów rozwojowych kraju, realizowane będą cele w odniesieniu do danego sektora, dziedziny, czy terytorium. Horyzont czasowy polityki publicznej obejmuje okres niewykraczający poza okres obowiązywania średniookresowej strategii rozwoju kraju, chyba, że wynika to ze zobowiązań międzynarodowych Polski. Wówczas w dokumencie powinien być wyodrębniony podokres zgodny z horyzontem strategii, określający cele i kierunki w obszarze danej dziedziny lub terytorium. Polityki będą przygotowywane przez właściwych ministrów zgodnie z ich kompetencjami działowymi oraz z polityką prowadzoną przez Radę Ministrów. Wprowadzenie polityk zapewni spójny i efektywny system polityk publicznych. Projekt polityki publicznej będzie opiniowany przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie jej zgodności ze średniookresową strategią rozwoju kraju.

Zasadność wprowadzenia do systemu zarządzania rozwojem dokumentu opisującego politykę publiczną (*policy papers*) wynika z dotychczasowych doświadczeń. Poszczególne ministerstwa często przygotowują dokumenty, które doprecyzowują, określoną w średniookresowej strategii rozwoju kraju, strategię podejścia w określonej dziedzinie bądź też w stosunku do określonego terytorium. Bardzo często dokumenty te stanowią odpowiedź na zapotrzebowanie wynikające z warunków aplikowania o zewnętrzne środki finansowe, w szczególności w przypadku środków z różnych funduszy UE.

Ponadto, w związku z wprowadzeniem polityk publicznych, projektowana jest zmiana art. 4 ust. 1 ustawy, dzięki której polityki te zostaną dodane do zestawu narzędzi prowadzenia polityki rozwoju.

Pozostałe zmiany w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju

Usunięcie art. 35b i art. 3a pkt 5 nastąpiło w związku z propozycją rezygnacji z narzędzia jakim jest raport o rozwoju społeczno-gospodarczym, regionalnym i przestrzennym kraju. Rezygnacja z tego dokumentu wynika z wprowadzenia diagnozy (art. 10a pkt 1), która ma docelowo zastąpić raport. Ponadto raport, z uwagi na sztywny kalendarz jego opracowywania, nie jest wystarczającym dokumentem diagnostycznym na potrzeby sporządzania/aktualizacji średniookresowej strategii rozwoju kraju. Praktyka pokazała, że efektywne programowanie średniookresowe wymaga ciągłej diagnozy, prowadzonej na bieżąco, a nie sztywnego kalendarza uzależnionego od zapisów ustawowych.

Zmiana art. 14e ust. 3 ustawy jest konsekwencją usunięcia koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju.

Przewidywana zmiana art. 25 pkt 2 wskazująca organy odpowiedzialne za prawidłową realizację programów rozwoju, ma charakter porządkowy i wynika z potrzeby ścisłego powiązania tego przepisu z art. 18 pkt 3, który upoważnia organy do opracowania i uzgadniania tych programów.

Proponowane brzmienie art. 35a ust. 2 pkt 10 ustawy jest następstwem zlikwidowania koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju. oraz zmiany konstrukcji art. 9, do którego przepis ten zawiera odesłanie.

Zmiana w art. 35b ust. 4 ustawy wynika ze zmian katalogu dokumentów strategicznych - usunięcia koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju oraz dodania sektorowych polityk publicznych i przypisania do nich krajowej polityki miejskiej. W związku z powyższym projekt daje szerszą możliwość wykorzystania wniosków z raportu o rozwoju społeczno-gospodarczym, regionalnym i przestrzennym, również przy sporządzaniu polityk publicznych innych niż krajowa polityka miejska.

4. Przepisy zmieniające – wprowadzenie zmian w innych ustawach, wynikających z proponowanych zmian ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju

Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (art. 2 projektu ustawy)

W proponowanych nowych przepisach art. 6a-6c zawarte są szczegółowe regulacje dotyczące sporządzania strategii rozwoju gminy, która nie jest uregulowana w obecnie obowiązujących przepisach. Proponuje się, aby był to dokument sporządzany przez gminę fakultatywnie. Celem regulacji jest stworzenie możliwości sporządzania przez gminę dokumentu określającego strategię działania w perspektywie średniookresowej, włączenie w prace społeczności lokalnej (konsultacje społeczne) oraz stworzenie podstaw do sprawdzania postępów w realizacji założonych celów. Dotychczas znaczna część gmin, mimo braku formalnej możliwości, przygotowywała strategie rozwoju, w większości przypadków na potrzeby pozyskiwania funduszy europejskich. Ponieważ nie wszystkie gminy mają potrzebę przygotowywania strategii zaproponowano w ustawie możliwość ich przygotowywania, a nie obowiązek. Takie rozwiązanie bardziej elastycznie odpowiada na potrzeby gmin (art. 6a ust. 1).

Strategia rozwoju gminy ma być spójna ze strategią rozwoju województwa lub strategią rozwoju ponadlokalnego, jeżeli na obszarze gminy chcącej ją przygotować taka strategia już obowiązuje (art. 6a ust. 2). Wprowadzono wymóg uzyskania opinii dotyczącej jej zgodności (wydawanej przez zarząd województwa) z celami określonymi w strategii wojewódzkiej. Ma to zapewnić systemową spójność dokumentów oraz umożliwić komplementarność działań podejmowanych na obszarach strategicznej

interwencji (art. 6b ust. 2). Proponowany art. 6a ust. 3 ustawy doprecyzowuje zawartość strategii gminy. Wskazuje, że strategia ma zawierać wnioski z przeprowadzonej diagnozy społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy, strategiczne cele rozwoju oraz kierunki działań, podejmowanych dla ich osiągnięcia, rezultaty planowanych działań w ujęciu wskaźnikowym oraz docelowy model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy, w zakresie którego strategia może odwołać się do ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, jeżeli gmina uzna je za aktualne i odpowiadające obecnym jej potrzebom (art. 6a ust. 4). Przyjęto zasadę, że w ustawie wskazuje się elementy docelowego modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej, dając możliwość wyboru podmiotowi przygotowującemu strategię, które z nich są właściwe przy określaniu modelu dla danej gminy. Ponadto strategia określać będzie zasady wynikające z docelowego modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy (np. zasady kształtowania struktury przestrzennej obszarów urbanizacji, zasady przeznaczania terenów pod inwestycje, zasady ochrony określonych obszarów). Wskazywać będzie również zalecenia dla studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Takie rozwiązanie ma kluczowe znaczenie dla integracji planowania społecznego, gospodarczego z przestrzennym. Strategia rozwoju gminy oraz strategia rozwoju ponadlokalnego ma także uwzględniać obszary strategicznej interwencji województwa oraz przedstawiać system realizacji strategii, w tym zwłaszcza zagadnienia finansowania oraz może proponować obszary strategicznej interwencji kluczowe dla rozwoju gminy.

Zgodnie z proponowanym art. 6b ustawy o samorządzie gminnym, gmina sama, drogą uchwały (ust. 1), określa procedurę sporządzenia strategii lokalnej i ma dowolność w zakresie ustalenia zasad, trybu i harmonogramu jej tworzenia. Do elementów określonych ustawowo należeć będzie opracowanie projektu przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta oraz poddanie go ocenie dotyczącej zgodności ze strategią rozwoju województwa (art. 6b ust. 2 i 3). Strategia jest aktualizowana w przypadku, gdy gmina uzna, że ze względu na zmiany sytuacji społecznej, gospodarczej lub przestrzennej stanie się to konieczne albo w przypadku, gdy wymaga tego zachowanie spójności ze strategii a rozwoju województwa (art. 6b ust. 5).

W art. 6c, wprowadza się strategię rozwoju ponadlokalnego. Może ona być przygotowana przez gminy powiązane ze sobą funkcjonalnie w zakresie ich terytorium. Wprowadzono również możliwość włączenia powiatu w przygotowywanie strategii (art. 6c ust. 2). To rozwiązanie znajduje swoje uzasadnienie w sytuacji, w której partnerstwo realizujące strategię rozwoju ponadlokalnego zawarte zostaje przez gminy różnych kategorii, tj. gminy miejskie na prawach powiatu oraz gminy miejskie, miejsko-wiejskie i wiejskie, które różnią się katalogiem zadań własnych. Przepisy dotyczące strategii rozwoju ponadlokalnego mają na celu umożliwienie wspólnego planowania działań rozwojowych. Ma to kluczowe znaczenie zwłaszcza w odniesieniu do planowania inwestycji, których zasięg i oddziaływanie wykracza poza terytorium jednej gminy. Stanowi również dobrą podstawę do podejmowania decyzji przez poszczególne gminy o sposobie i zakresie dostarczania społecznościom lokalnym wybranych usług publicznych, takich jak np. transport publiczny lub opieka przedszkolna. Strategia rozwoju ponadlokalnego przygotowywana przez kilka gmin może więc przynieść wymierne korzyści, w szczególności poprzez dostosowanie planów inwestycyjnych poszczególnych gminy i uwzględnienie w nich potrzeb całego obszaru objętego strategią, jak również przez realizowanie wspólnych przedsięwzięć inwestycyjnych. Proponowane rozwiązania wychodzą również naprzeciw trendom, jakie obserwowane są od kilku lat w UE w odniesieniu do adresowania różnego rodzaju wsparcia finansowego do obszarów powiązanych ze sobą funkcjonalnie i wykraczających poza granice administracyjne danej gminy. Znalazły one swoje odzwierciedlenie m.in. w realizacji

instrumentu Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT) w Polsce, skierowanego do miast i obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie. Proponowane rozwiązanie wykorzystuje powstały w wyniku funkcjonujących obecnie w ramach ZIT partnerstw jednostek samorządu terytorialnego kapitał współpracy. Ponadto wspólna strategia może być przykładem stosowania przepisów ustawy o samorządzie gminnym dotyczących tworzenia związków czy porozumień międzygminnych lub też stowarzyszeń gmin.

Strategia rozwoju ponadlokalnego ma być spójna ze strategią rozwoju województwa oraz dokumentami planistycznymi obowiązującymi dla każdej z gmin objętej strategią (studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy). W przypadku zakresu strategii rozwoju ponadlokalnego (art. 6c ust. 5) zastosowano rozwiązania nawiązujące do struktury strategii rozwoju gminy. Również na poziomie ponadlokalnym, tak jak w przypadku poziomu gminy, wprowadzono rozwiązania zapewniające integrację planowania społecznego, gospodarczego i przestrzennego. Po pierwsze strategia ponadlokalna musi być, w zakresie odpowiadającym strategii, spójna ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego każdej z gmin objętej strategią. Po drugie strategia określa docelowy model funkcjonalno-przestrzenny dla obszaru, którego dotyczy oraz zasady z niego wynikające. Zarówno docelowy model, jak i zasady będą stanowiły punkt odniesienia dla planowania rozwoju na poziomie gminy (w ramach studium uwarunkowań i kierunków rozwoju gminy i strategii, jeśli taka jest przygotowywana).

Podobnie jak w przypadku strategii rozwoju gminy wprowadzono wymóg uzyskania opinii dotyczącej zgodności strategii ponadlokalnej z celami określonymi w strategii wojewódzkiej (art. 6c ust. 8).

W art. 84 dotyczącym stowarzyszeń gmin został rozszerzony cel, dla którego może być ono powoływane, o wykonywanie wspólnych zadań publicznych. Poszczególne jednostki samorządu terytorialnego, wchodzące w skład stowarzyszenia gmin będą mogły powierzać stowarzyszeniu realizację zadań własnych w całości, w części lub poprzez przedsięwzięcia w ramach tych zadań. Jednocześnie możliwe będzie przekazywanie środków finansowych na realizację tych zadań stowarzyszeniu. Możliwość pozyskiwania środków unijnych na realizację zadań stowarzyszenia została uwarunkowana przygotowaniem wspólnej strategii ponadlokalnej lub porozumienia terytorialnego wraz z planem działań.

Ustawa z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (art. 4 projektu ustawy)

Zmiana proponowana do art. 26 ust. 2 polega na usunięciu z procedury wydawania pozwolenia ustalającego lokalizację i warunki utrzymywania kabli i rurociągów na obszarach morskich wód wewnętrznych i morza terytorialnego uzgodnienia z koncepcją przestrzennego zagospodarowania kraju – w związku z jej usunięciem z systemu. Dodatkowym argumentem przemawiającym za rezygnacją z utrzymania spójności z dokumentem szczebla krajowego jest fakt, iż dokument taki sporządzany jest w skali wymuszającej zawarcie w nim jedynie największych inwestycji o znaczeniu krajowym, a nie wszystkich rodzajów kabli, np. elektrycznych o znaczeniu lokalnym. Poziom szczegółowości inwestycji będących przedmiotem pozwolenia jest najczęściej nieadekwatny do zakresu dokumentu krajowego.

Zmiana art. 37c ma charakter porządkowy i dotyczy uwzględnienia strategii rozwoju województwa, strategii rozwoju ponadlokalnego oraz strategii rozwoju gmin w pracach nad planem zagospodarowania obszarów morskich.

Zmiana do art. 37d pkt 1 ma charakter wynikowy i związana jest z usunięciem koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju oraz programów zadań rządowych. Przekłada się to na likwidację wymogu rozmieszczenia w planie obszarów morskich inwestycji celu publicznego określonych w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju i programach zadań rządowych.

Propozycja zmiany do art. 37e ust. 1 pkt 13 polega na rezygnacji z obowiązku uzgodnienia projektu planu obszarów morskich, dokonywanego przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie długookresowej strategii rozwoju oraz innych strategii rozwoju, jako stanowiących uszczegółowienie strategii średniookresowej. Proponowane brzmienie przepisu wynika z rezygnacji z długookresowej strategii rozwoju kraju oraz z faktu, że minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego nie jest właściwy w sprawach innych strategii rozwoju, których zawartość mogłaby mieć szczególny wpływ na treść planu obszarów morskich.

Proponuje się uchylenie pkt 13a w ust. 1 art. 37e – co oznacza usunięcie z procedury sporządzania planów obszarów morskich uzgodnienia z ministrem właściwym do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa w zakresie zgodności z koncepcją przestrzennego zagospodarowania kraju oraz programami zadań rządowych z uwagi na ich likwidację.

Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (art. 5 projektu ustawy).

Proponowane zmiany tej ustawy mają charakter wynikowy wobec zmian wprowadzanych do systemu dokumentów strategicznych. Dotyczą usunięcia koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju jako zasobu informacji koniecznych do uwzględnienia przy przygotowywaniu planu rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na paliwa gazowe lub energię oraz uwzględnienie w tych pracach strategii rozwoju województwa, jeżeli nie będzie obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego województwa.

Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (art. 5 projektu ustawy)

W art. 75 wprowadzono regulację zwiększającą zakres działań stowarzyszenia, które może tworzyć także samorząd powiatowy. Przedmiotowe zmiany są analogiczne do tych jakie zastosowano w art. 84 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (art. 6 projektu ustawy)

W ustawie proponuje się wprowadzenie zmian związanych z doprecyzowaniem zawartości strategii rozwoju województwa oraz jej powiązaniem z systemem dokumentów strategicznych z poziomu krajowego. Spójność planowania strategicznego została zapewniona poprzez wymóg powiązania strategii rozwoju województwa ze średniookresową strategią rozwoju kraju oraz krajową strategią rozwoju regionalnego (art. 11 ust. 1aa), obowiązek uwzględnienia obszarów strategicznej interwencji określonych w średniookresowej strategii rozwoju kraju (art. 11 ust. 1c pkt 5) oraz konieczność zaopiniowania projektu strategii przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie zgodności ze średniookresową strategią rozwoju kraju oraz krajową strategią rozwoju regionalnego (art. 12a ust. 2a). Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego wydaje opinię w terminie 30 dni (art. 12a ust. 2b). Wprowadzenie terminu opiniowania ma usprawnić proces sporządzania projektu strategii rozwoju województwa.

Zawartość strategii (art. 11 ust. 1c) została określona w sposób wpisujący się w przyjętą strukturę dla strategii rozwoju na wszystkich poziomach zarządzania. Nowym elementem strategii rozwoju województwa są przede wszystkim wnioski z diagnozy, obszary strategicznej interwencji wyznaczone

przez województwo, model funkcjonalno-przestrzenny oraz system realizacji strategii. Wprowadzono również konieczność sporządzania strategii w formie tekstowej oraz graficznej, zwłaszcza w odniesieniu do modelu funkcjonalno-przestrzennego województwa oraz obszarów strategicznej interwencji (art. 11 ust. 1ca). Wprowadzenie docelowego modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej, wraz z zasadami z niego wynikającymi oraz jego graficznego odzwierciedlenia stanowi ważny element integracji planowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego. W związku z powyższym zakłada się, że przygotowywane strategie rozwoju województwa zastąpią dotychczasowe strategie i plany zagospodarowania przestrzennego województw. W przepisach przejściowych (art. 20 ust. 4) wskazano okres maks. 3 lat, w którym nowe strategie rozwoju województw powinny zostać przygotowane, zaś plany zagospodarowania przestrzennego województw stracą moc.

Uchylenie przepisów art. 11 ust. 1d i 1da wynika z zaproponowanego brzmienia przepisu ust. 1aa i ust. 1c pkt 5 tego artykułu i stanowi zmianę porządkową.

Nowelizacji ulega również przepis art. 11 ust. 1e. Jako powód aktualizacji strategii wojewódzkiej wskazuje się, obok sytuacji społecznej, gospodarczej lub przestrzennej, konieczność zapewnienia spójności ze średniookresową strategią rozwoju kraju lub krajową strategią rozwoju regionalnego.

Ponadto w art. 8b wprowadzono regulacje zwiększające zakres działań stowarzyszenia, które może tworzyć także samorząd województwa. Przedmiotowe zmiany są analogiczne do tych jakie zastosowano w art. 84 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

W związku z usunięciem wymogu uzgadniania projektu strategii rozwoju województwa z dyrektorem regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, uchyleniu ulega przepis art. 12a ust. 3 i 4 (patrz uzasadnienie do zmiany ustawy Prawo wodne).

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (art. 7 projektu ustawy)

Nowelizacja ustawy - Prawo ochrony środowiska ma charakter wynikowy wobec zmian systemu dokumentów strategicznych. Proponowane przepisy wskazują, że zasady zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska mają stanowić podstawę do sporządzania i aktualizacji m. in. średniookresowej strategii rozwoju kraju oraz strategii rozwoju gminy, natomiast usunięta została koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju (art. 71 ust. 1 zmienianej ustawy); podobnie dokument ten został usunięty z art. 71 ust. 2 ustawy oraz art. 91 ust. 9b.

Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (art. 8 projektu ustawy)

Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jest jednym z głównych aktów prawnych kształtujących proces planowania rozwoju. Projektowane zmiany ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym są związane ze stopniowym wprowadzaniem zintegrowanego podejścia przy planowaniu rozwoju i uporządkowaniem zagadnień oraz narzędzi zarządzania i realizacji polityki przestrzennej będących integralną częścią polityki rozwoju. Jednym z założeń pierwszego etapu reformy systemu zarządzania rozwojem jest usunięcie z katalogu dokumentów strategicznych koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju. Efektem tego jest uchylenie przepisów dotyczących zawartości i procedury sporządzania koncepcji, tj. art. 47, a także zmiana albo uchylenie innych przepisów odnoszących się do tego dokumentu, tj. art. 3 ust. 4, art. 9 ust. 2, art. 39 ust. 4, art. 41 ust. 1 pkt 6a oraz art. 46.

Ponadto w projekcie przewiduje się uchylenie przepisów dotyczących programów określających zadania rządowe, służące realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym. Programy określające zadania rządowe, realizujące inwestycje celu publicznego, w obecnym kształcie istnieją od 2003 roku, jednak do tej pory żadne rozporządzenie w sprawie ustanowienia takiego programu nie zostało wydane. Do docelowego systemu zarządzania rozwojem planuje się wprowadzić mechanizm ustaleń wiążących, dlatego instytucja programów zadań rządowych – niewykorzystywana w praktyce – jest wykreślana z ustawy (art. 48 i 49).

W związku z wprowadzanymi rozwiązaniami w odniesieniu do strategii rozwoju województw oraz planów zagospodarowania przestrzennego województw (patrz uzasadnienie do zmian w ustawie o samorządzie województwa) – połączenie treści obu dokumentów w jeden dokument mówiący o rozwoju społecznym, gospodarczym i przestrzennym – zmianie uległy zapisy odnoszące się do zakresu uwzględnienia w studium uwarunkowań i kierunków rozwoju gminy obszarów wskazanych na poziomie województwa (art. 10 ust. 2, pkt 7). Z uwagi na czasowe obowiązywanie planu zagospodarowania przestrzennego województwa, w jego miejsce wprowadza się strategię rozwoju województwa oraz ponadlokalną strategię rozwoju, jako dokumenty, które określają obszary rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.

Czasowe obowiązywanie planu zagospodarowania przestrzennego województwa oraz likwidacja ramowego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego związku metropolitalnego stanowiły również podstawę do zmiany przepisów w art. 11 pkt 3 i 5, nakazując uwzględnienie w pracach nad studium uwarunkowań i kierunków rozwoju gminy a następnie uzgodnienie wspomnianego studium w zakresie zgodności z zaleceniami wskazanymi w strategii rozwoju województwa oraz ponadlokalnej strategii rozwoju. Zmiany zaproponowane w art. 12 ust. 3 oraz w art. 15 ust. 3 pkt 4b mają na celu zastąpienie planu zagospodarowania przestrzennego województwa oraz ramowego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego związku metropolitalnego odpowiednio strategią rozwoju województwa i strategią rozwoju ponadlokalnego.

W związku z wprowadzeniem w ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju przepisów dot. przygotowywania diagnozy o rozwoju społecznym, gospodarczym i przestrzennym, przed rozpoczęciem prac nad strategiami rozwoju przygotowywanymi na każdym poziomie zarządzania rozwojem (krajowym, wojewódzkim, ponadlokalnym i gminnym), w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wprowadzono przepisy zobowiązujące do uwzględniania uwarunkowań wynikających z ww. diagnozy w pracach nad dokumentami planistycznymi. W art. 10 ust. 1 zapewniono konieczność uwzględniania diagnozy w studium uwarunkowań i kierunków rozwoju gminy, w art. 14 ust. 1 pkt 7a - w planie miejscowym, w art. 37g ust. 2a - w miejscowym planie rewitalizacji, zaś w art. 39 ust. 4a. - w planie zagospodarowania przestrzennego województwa.

Integracja planowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego na poziomie ponadlokalnym oznacza również zmiany wprowadzone w odniesieniu do planowania przestrzennego na obszarze metropolitalnym. Rezygnuje się z wymogu przygotowywania ramowego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego związku metropolitalnego wprowadzając w ustawie o samorządzie gminnym strategię rozwoju ponadlokalnego (patrz uzasadnienie do zmian w ustawie o samorządzie gminnym). W związku z powyższym uchylony zostaje rozdział 2a.

Kolejna grupa zmian jest wynikiem porządkowania zagadnień związanych z obszarami funkcjonalnymi, problemowymi i strategicznej interwencji. W konsekwencji uchyla się rozdział 4a,

art. 2 pkt 6a i 6b, art. 10 ust. 2 pkt 16, art. 39 ust. 3 pkt 4 oraz art. 39 ust. 7 oraz proponuje się zmiany przepisów: art. 10 ust. 1 pkt 7 lit. b i art. 39 ust. 6. Ponadto, z uwagi elastyczniejsze podejście do powiązań funkcjonalnych, proponowany przepis w art. 39 ust. 6 przewiduje zniesieniu obowiązku sporządzania planu zagospodarowania przestrzennego dla miasta wojewódzkiego i powiązanego z nim funkcjonalnie obszaru.

Dodatkowo proponuje się nowy zapis art. 41 ust. 2 określając maksymalny termin (40 dni) na dokonanie uzgodnień i wydanie opinii dotyczących planu zagospodarowania przestrzennego województwa przez instytucje zaangażowane w ten proces. Ponadto zgodnie z dodanym ust. 3 tego artykułu, plan zagospodarowania przestrzennego województwa uznaje się za uzgodniony w przypadku braku stanowiska organu uczestniczącego w konsultacjach w określonym terminie. Przepisy mają usprawnić procedurę uzgadniania planu.

Ustawa z dnia 28 marca o transporcie kolejowym (art. 9 projektu ustawy) oraz ustawa z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (art. 13 projektu ustawy)

Zaproponowane zmiany ustaw mają wyłącznie charakter wynikowy w związku z likwidacją narzędzia programów zawierających zadania rządowe (patrz uzasadnienie do zmiany art. 48 i 49 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym).

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (art. 15 projektu ustawy)

Przepis art. 8 ust. 25 ustawy – Prawo oświatowe przewiduje, iż w strategii rozwoju województwa uwzględnia się plan sieci publicznych placówek doskonalenia nauczycieli, bibliotek pedagogicznych oraz szkół i innych placówek oświatowych, o których mowa w art. 22 tej ustawy. Przepis o takim brzmieniu obowiązywał także w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, jednak w rzeczywistości jest trudny do realizacji. Plan sieci szkół i placówek oświatowych ulega bowiem częstym zmianom, związanym ze zmianami lokalizacji, a także likwidacją i powstawaniem nowych szkół, bibliotek i innych placówek oświatowych. Co za tym idzie, tak samo często musiałaby być zmieniana strategia województwa, co jest działaniem czaso- i kosztochłonnym, a ponadto całkowicie nieefektywnym.

W związku z powyższym proponuje się rezygnację z umieszczania w zakresie strategii województwa przedmiotowego planu sieci. Jednakże, aby zachować w systemie dokument, który będzie obrazował taki plan sieci szkół i innych placówek oświatowych proponuje się, aby dokument ten stanowił uchwałę sejmiku województwa.

Ustawa z dnia 9 marca 2017 r. o związku metropolitalnym w województwie śląskim (art. 16 projektu ustawy)

Zmiany do ustawy o związku metropolitalnym w województwie śląskim są wynikiem wprowadzenia do systemu dokumentów strategicznych strategii rozwoju ponadlokalnego i wskazanie strategii rozwoju związku metropolitalnego jako szczególnego jej rodzaju (art. 12a) . Zrezygnowano jednocześnie z przepisów dotyczących ramowego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego związku metropolitalnego. W przypadku związku metropolitalnego w województwie śląskim dotychczas nie została przygotowana ani strategia ani ramowe studium. Proponowane rozwiązanie wychodzi więc na przeciw rozwiązaniom docelowym mówiącym o sporządzaniu jednego dokumentu łączącego planowanie społeczno-gospodarcze z przestrzennym.

Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (art. 10 projektu ustawy), ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (art. 11 projektu ustawy), ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (art. 12 projektu ustawy), ustawa z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (art. 14 projektu ustawy) oraz ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (art. 18 projektu ustawy).

Nowelizacja powyższych ustaw jest konsekwencją usunięcia z systemu prawnego koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju. Wynikiem tego jest uchylenie przepisów odnoszących się jedynie do koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju albo zmiana przepisów, w przypadku gdy ich treść nie dotyczy jedynie tego dokumentu.

Dodatkowo w ustawie - Prawo wodne przewiduje się uchylenie przepisu art. 166 ust. 2 pkt 1w związku z rezygnacją uzgadniania projektu strategii rozwoju województwa z dyrektorem regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (PGWWP). Z uwagi na skalę strategii rozwoju województwa, jej szczegółowość oraz brak wskazań w zakresie lokalizacji przewidywanych przedsięwzięć procedura uzgadniania projektów strategii wojewódzkich nie ma uzasadnienia. Ponadto należy zaznaczyć, że podział administracyjny Polski na województwa nie pokrywa się podziałem na regionalne zarządy gospodarki wodnej. W efekcie większość województw musi uzgadniać projekty strategii z kilkoma podmiotami (jedynie województwo dolnośląskie leży w granicach jednego regionalnego zarządu gospodarki wodnej) co komplikuje cały proces uzgadniania. Dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej PGWWP będzie uczestniczył w procesie konsultacji projektu strategii rozwoju województwa zarówno na etapie konsultacji społecznych, jak i na etapie konsultacji wynikających z ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko. Konieczność konsultacji projektu strategii rozwoju województwa z ww. podmiotem wskazano uzupełniając art. 6 ust. 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zasobie Nieruchomości (art. 17 projektu ustawy)

Proponowane zmiany art. 82 ust. 6 i 7 mają wyłącznie charakter wynikowy w związku z porządkowaniem zagadnień związanych z obszarami funkcjonalnymi, problemowymi i strategicznej interwencji (patrz uzasadnienie do zmiany art. 5 pkt 6a, 6b i 6c).

5. Przepisy przejściowe i końcowe

W art. 19 niniejszej ustawy przyjmuje się, że Rada Ministrów w terminie 2 lat od dnia wejścia w życie art. 8a do 8c ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą przyjmie koncepcję rozwoju kraju. Koncepcja rozwoju kraju jest nowym dokumentem i jej przygotowanie wymaga przeprowadzenia wielu analiz, konsultacji i opinii eksperckich celem wypracowania scenariuszy rozwojowych kraju. Przyjmuje się, że okres dwóch lat jest bezpiecznym terminem pozwalającym na dokonanie pogłębionych prac analitycznych i przygotowanie spójnego i wartościowego dokumentu, który będzie stanowił bazę do dalszego przygotowywania dokumentów strategicznych na wszystkich poziomach rozwoju kraju.

Wprowadza się okres 2 lat na dostosowanie obowiązujących w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy strategii rozwoju województw (art. 20) oraz strategii rozwoju gminy (art. 21). Okres 2 lat wynika

z dotychczasowych doświadczeń związanych z procesem przygotowywania i konsultowania strategii rozwoju.

Integrując planowanie społeczno-gospodarcze i przestrzenne zakłada się (art. 22), że obowiązujące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy plany zagospodarowania przestrzennego województw zachowują moc do czasu uchwalenia strategii rozwoju województwa, o której mowa w art. 11 ust 1c ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Jednocześnie ustala się graniczną datę ich obowiązywania na 3 lat od wejścia w życie ustawy.

W art. 23 wprowadzono regulację, zgodnie z którą obszary strategicznej interwencji państwa, o których mowa w art. 5 pkt 6b ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju w brzmieniu dotychczasowym z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stają się obszarami strategicznej interwencji w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Adekwatne przepisy zostały zaproponowane dla dla programów operacyjnych i programów rozwoju (art. 24). Proponowane w projekcie przepisy dotyczące wymagań w zakresie programów zostały opracowane z myślą o przyszłych dokumentach. W związku z powyższym oraz w celu zapewnienia ciągłości realizacji strategii rozwoju oraz umowy partnerstwa, celowo nie wprowadza się wymogu dostosowania do nowych wymagań dotyczących tych programów. Dlatego też programy operacyjne oraz programy rozwoju przyjęte przez Radę Ministrów do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy stają się odpowiednio programami operacyjnymi oraz programami rozwoju w rozumieniu nadanym niniejszą ustawą.

Obowiązujące, na podstawie przepisów ustawy – Prawo ochrony środowiska, programy ochrony powietrza (art. 25) zachowują moc do czasu określenia nowych programów, jednak nie dłużej niż przez 3 lata. Zmiany przepisów dotyczące tych programów mają charakter porządkowy i wynikają z usunięcia z systemu prawnego pojęcia obszarów funkcjonalnych (patrz uzasadnienie do uchylenia art. 5 pkt 6a ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju).

Z uwagi na fakt, że zawarte kontrakty terytorialne określają wysokość, sposób i warunki dofinansowania opracowywanych przez zarządy województw programów służących realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności na lata 2014-2020, w art. 26 niniejszej ustawy powiązано ich obowiązywanie z przepływami finansowymi związanymi z rozliczeniem ostatniego przedsięwzięcia finansowanego w ramach programów operacyjnych na lata 2014 – 2020. W odniesieniu do nowego okresu programowania UE na lata 2021-2027 zawierany będzie kontrakt programowy.

Zgodnie z art. 28 niniejszej ustawy traci moc długookresowa strategia rozwoju kraju oraz koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju. Takie rozwiązanie wpisuje się w koncepcję zintegrowanego zarządzania rozwojem. Zamiast odrębnych dokumentów strategicznych odnoszących się – w przypadku długookresowej strategii rozwoju kraju - do rozwoju społeczno-gospodarczego oraz – w przypadku koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju – do rozwoju przestrzennego, strategie rozwoju przygotowywane na poziomie krajowym będą łączyły oba obszary rozwoju integrując i uspołniając planowane działania .

Zmiany zaproponowane w art. 14l ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w odniesieniu do Komitetu do spraw Umowy Partnerstwa zacząć obowiązywać dopiero z chwilą przyjęcia Umowy Partnerstwa na lata 2021-2027 przez Radę

Ministrów (art. 27). Wówczas konieczne będzie powołanie nowych członków Komitetu w związku z monitorowaniem realizacji Umowy Partnerstwa na lata 2021-2027.

6. Termin wejścia w życie ustawy

Przewiduje się, że ustawa wejdzie w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia. Termin vacatio legis został dostosowany do wprowadzanych projektowaną ustawą zmian.

Projekt ustawy został zamieszczony w wykazie prac legislacyjnych pod numerem UD 496.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. z 2004 r. poz. 597).

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia, o którym mowa w § 39 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.).

Zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r., poz. 248) projekt ustawy, z chwilą przekazania do uzgodnień z członkami Rady Ministrów, zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej.

Ponadto, stosownie do postanowień § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów, projekt ustawy zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt nie wpływa na działalność mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw.

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Jerzy Kwieciński, Minister Inwestycji i Rozwoju</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Robert Dzierzgwą, Dyrektor Departamentu Strategii Rozwoju tel. 22 273 75 70, e-mail: robert.dzierzgwą@miir.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 29.03.2019 r.</p> <p>Źródło: „Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)”</p> <p>Nr w wykazie prac UD 496</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (uzppr) wraz z częścią ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych są aktami normatywnymi horyzontalnie regulującymi obszary związane z prowadzeniem polityki rozwoju. Uzppr była już kilkakrotnie nowelizowana, celem dostosowania do zmieniających się warunków – związane to było między innymi ze zmianami regulacji UE i koniecznością stworzenia skutecznego systemu aplikowania o środki unijne. Równolegle funkcjonuje ustawa z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która reguluje działania instytucji krajowych, regionalnych i lokalnych wynikające z celów polityk publicznych, a których skutkiem są zmiany w przestrzeni. Obie ustawy posługują się odrębnymi narzędziami, tworząc niepowiązane systemy realizacji, co w praktyce utrudnia zarządzanie rozwojem kraju, osłabia jego skuteczność i powoduje dodatkowe koszty związane z realizacją inwestycji. Praktyka pokazuje, że odrębność obu nurtów planowania (społeczno-gospodarczego oraz przestrzennego) nie jest korzystna, gdyż rozwój społeczno-gospodarczy dotyczy zawsze konkretnej przestrzeni, stąd planowanie rozwoju powinno integrować ww. zagadnienia.

Doświadczenia wynikające z prowadzonego odrębnie planowania przestrzennego dały asumpt do podjęcia prac nad opracowaniem propozycji zmian uzppr, zmierzających do uporządkowania systemu dokumentów strategicznych i zapewnienia jego spójności, jak również zwiększenia efektywności programowania i realizacji strategii/polityk/programów, zgodnie z przyjętą przez Radę Ministrów w dniu 14 lutego 2017 r. „Strategią na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)”.

SOR zdefiniowała jako *cel szczegółowy III Budowę skutecznego państwa i instytucji służących wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu*. Jako jeden z obszarów, w których ma to następować wskazano instytucje prorozwojowe i strategiczne zarządzanie rozwojem. Wskazano, iż procesy rozwojowe w Polsce są prowadzone równolegle w ramach poszczególnych sektorów gospodarki, a inwestycje sektorowe, realizowane na podstawie ustaw specjalnych, które pomijają koordynację działań powodują nieoptymalne wydatkowanie pieniędzy publicznych. W obecnym stanie prawnym system planowania rozwoju dzieli się na dwa odrębne systemy: planowanie przestrzenne i planowanie społeczno-gospodarcze. Brak powiązania między nimi powoduje sprzeczności w procesie realizacji inwestycji. W ocenie zawartej w SOR brak koordynacji między działaniami rozwojowymi i brak bezpośredniego odniesienia ich do przestrzeni przekłada się na nieefektywność interwencji publicznej oraz problemy w zakresie ochrony interesu publicznego. Dlatego też jako jeden z celów w opisywanym zakresie wskazano budowę zintegrowanego systemu planowania rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym. Założono między innymi, że na każdym poziomie zarządzania (krajowym, wojewódzkim, funkcjonalnym, lokalnym) będzie przygotowywany jeden zintegrowany dokument strategiczny, zawierający zarówno problematykę społeczno-gospodarczą jak i przestrzenną. Ma on być aktem polityki rozwoju i stanowić podstawę dla przygotowania dokumentów wykonawczych – programów rozwoju społeczno-gospodarczego oraz aktów planowania przestrzennego, dotyczących danego obszaru.

W ramach *celu szczegółowego II Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony SOR* sformułował jako cel nr 3 polityki regionalnej *Podniesienie skuteczności i jakości wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie*. Jako jeden z kierunków interwencji mających doprowadzić do jego osiągnięcia wskazano wzmocnienie współpracy i zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym. Realizacja ma polegać na terytorializacji polityk publicznych poprzez współpracę między rządem, samorządem województwa, samorządami lokalnymi oraz w skali ponadregionalnej (instytucjonalnie, organizacyjnie i finansowo).

Szczegółowa analiza funkcjonowania systemu zarządzania rozwojem została przedstawiona w przyjętym przez RM w dniu 29 października 2018 r. *Systemie zarządzania rozwojem Polski* (projekt strategiczny SOR „Konsolidacja i wzmocnienie systemu zarządzania rozwojem”). W dokumencie szczegółowo zdiagnozowano funkcjonowanie poszczególnych elementów systemu zarządzania rozwojem oraz przedstawiono kierunkowe zmiany niezbędne do podjęcia. Zwrócono m.in. uwagę na niedopasowanie planowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego, w szczególności na poziomie regionalnym i lokalnym, wymagające uspołnienienia, tak by planowanie rozwoju

i planowanie przestrzenne, jako jego kluczowy składnik, były ze sobą powiązane, tworząc spójny system. Wskazano również na konieczność wprowadzenia szeregu rozwiązań prawnych, w tym nowelizacji ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Planowane w projekcie ustawy zmiany przede wszystkim wprowadzają więc rozwiązania uspołniające planowanie społeczno-gospodarcze i przestrzenne (m.in. większy nacisk na elementy przestrzenne/terytorialne w dokumentach strategicznych, dokonywanie oceny zgodności dokumentów pomiędzy poszczególnymi poziomami zarządzania). Ponadto w celu zwiększenia efektywności interwencji publicznej wprowadza się nowe mechanizmy uzgadniania działań rozwojowych między poszczególnymi poziomami zarządzania: kontrakt programowy, kontrakt sektorowy i porozumienie terytorialne. Dodatkowo ustawa wprowadza zmiany odpowiadające na zidentyfikowane w *Systemie zarządzania rozwojem Polski* mankamenty dot. m.in. nieuczelnego układu dokumentów strategicznych oraz niewystarczającej koordynacji działań analitycznych, prognostycznych i ewaluacyjnych (uregulowanie statusu polityk publicznych w systemie dokumentów strategicznych, rozwinięcie systemu ewaluacji oraz doprecyzowanie pozycji i roli ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego tak, aby zapewnić mu możliwość bardziej efektywnej koordynacji polityki rozwoju).

Wprowadzone w ustawie zmiany odpowiadają również na potrzebę przygotowania dokumentów związanych z wykorzystaniem funduszy UE na lata 2021-2027. Z jednej strony są to dokumenty stanowiące ramy strategiczne dla planowanych interwencji (przyjęta już Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, aktualizowane obecnie 9 strategii tematycznych, strategie rozwoju województw, strategie rozwoju ponadlokalnego i rozwoju gminy). Z drugiej - tzw. dokumenty programowe związane bezpośrednio z aplikowaniem o środki UE po 2020 roku, czyli Umowa Partnerstwa, programy operacyjne na poziomie krajowym i regionalnym.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Rekomendowane rozwiązania:

1. Zmiany oraz uspołnienie rozwiązań w odniesieniu do dokumentów strategicznych – planowane narzędzia:

- a) Wprowadzenie koncepcji rozwoju kraju (KRK), jako dokumentu wizyjnego opisującego uwarunkowania i trendy rozwojowe kraju (rezygnacja z długookresowej strategii rozwoju kraju oraz koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju).

Planowane efekty: długookresowy dokument wizyjny określać będzie ramy dla wyznaczania celów rozwojowych w perspektywie najbliższych lat kilku, kilkunastu lat. Umożliwiając tym samym jak najlepsze wykorzystanie zidentyfikowanych trendów rozwojowych w świecie, w perspektywie długookresowej i efektywne zaplanowanie interwencji. Przygotowanie tego typu dokumentu będzie integrowało różne środowiska, o różnych poglądach – rządowe, naukowe, biznes, organizacje społeczne, samorządy terytorialne – wokół najistotniejszych uwarunkowań rozwojowych kraju. Rezygnacja z długookresowej strategii rozwoju kraju oraz koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju uprości system dokumentów strategicznych.

- b) Zmiany w odniesieniu do zakresu strategii rozwoju (krajowych i wojewódzkich): rezygnacja z rozbudowanej diagnozy na rzecz wniosków z diagnozy; wskazanie projektów strategicznych w krajowych strategiach; większe powiązanie strategii wojewódzkich z dokumentami planistycznymi (model struktury funkcjonalno-przestrzennej).

Planowane efekty: celem wprowadzanej zmiany jest powiązanie dokumentów strategicznych z aktami planowania przestrzennego, a na dalszym etapie wprowadzenie jednego dokumentu na każdym poziomie zarządzania rozwojem. Wprowadzane zmiany odnośnie zakresu (struktury) dokumentów strategicznych spowoduje zmniejszenie ich objętości (m.in. wnioski z diagnozy zamiast rozbudowanej części diagnostycznej). Odniesienia do modelu funkcjonalno-przestrzennego w strategiach rozwoju województw umożliwią włączenie planowania przestrzennego w nurt programowania społeczno-gospodarczego. W konsekwencji na poziomie regionalnym będzie obowiązywał jeden dokument strategiczny – strategia rozwoju województwa.

- c) Wprowadzenie strategii rozwoju gminy (SRG), jako dokumentu nieobligatoryjnego oraz strategii rozwoju ponadlokalnego (SRP), w przypadku przygotowywania strategii przez kilka jednostek samorządu terytorialnego (JST). Rozszerzenie zapisów dot. celu powoływania stowarzyszeń gmin o „wykonywanie wspólnych zadań publicznych”.

Planowane efekty: wprowadzenie nowych dokumentów na poziomie ponadlokalnym i lokalnym spowoduje nadanie ram prawnych dla istniejącej praktyki w zakresie tworzenia strategii rozwoju na ww. poziomach zarządzania. Pozwoli to na uspołnienie systemu dokumentów strategicznych na wszystkich poziomach zarządzania (m.in. struktura dokumentu, procedura jego przygotowywania, wymogi odnośnie opiniowania zapisów dokumentu) oraz powiązanie ich z istniejącymi w porządku prawnym dokumentami planistycznymi. Przepisy dotyczące strategii rozwoju ponadlokalnego mają na celu umożliwienie wspólnego planowania działań rozwojowych. Ma to kluczowe znaczenie zwłaszcza w odniesieniu do planowania inwestycji, których zasięg i oddziaływanie wykracza poza terytorium jednej gminy. Stanowi również dobrą podstawę do podejmowania decyzji przez poszczególne gminy o sposobie i zakresie dostarczania społecznościom lokalnym wybranych usług publicznych, takich jak np. transport publiczny lub opieka przedszkolna. Strategia rozwoju

ponadlokalnego przygotowywana przez kilka gmin może więc przynieść wymierne korzyści, w szczególności poprzez dostosowanie planów inwestycyjnych poszczególnych gminy i uwzględnienie w nich potrzeb całego obszaru objętego strategią, jak również przez realizowanie wspólnych przedsięwzięć inwestycyjnych. Proponowane rozwiązania umożliwią również przygotowywanie przez gminy ram strategicznych dla instrumentów wdrożeniowych na potrzeby nowej perspektywy finansowej UE po 2020 roku.

- d) Zmiany w odniesieniu do zakresu konsultowania strategii rozwoju – przewidziano uproszczony tryb dla zmiany strategii rozwoju w odniesieniu do planów finansowych (odpowiednio – w zależności od rodzaju strategii – ramy finansowe i źródła finansowania projektów strategicznych lub programów). W przypadku gdy zmiana nie powoduje znacznego wpływu na środowisko, tryb nie obejmuje konsultacji społecznych.

Planowane efekty: rezygnacja z przeprowadzania konsultacji społecznych w przypadku wprowadzania zmian w odniesieniu do planów finansowych wynika z potrzeby większej operacjonalizacji dokumentu, tak by można było szybciej reagować na zmieniające się uwarunkowania i dostosowywać plany finansowe do pojawiających się nowych możliwości i źródeł finansowania działań rozwojowych lub reagować na zakres i intensywność planowanego wsparcia.

- e) Strategie ponadregionalne jako dokumenty nieobligatoryjne przygotowywane przez samorzady województw.

Planowane efekty: przeniesienie ciężaru odpowiedzialności za przygotowanie a następnie realizację strategii ponadregionalnych na samorzady województw. Rozwiązanie zapewni lepszą współpracę między regionami, jak również większą ich identyfikację z celami i priorytetami określonymi w strategii.

- f) Wprowadzenie na poziomie krajowym „polityk publicznych”, jako dokumentów nieobligatoryjnych.

Planowane efekty: włączenie w nurt programowania rozwoju dokumentów, które doprecyzowują, określoną w średniookresowej strategii rozwoju kraju, strategię podejścia w określonej dziedzinie bądź też w stosunku do określonego terytorium. Poprzez nadanie wymogów ustawowych odnośnie struktury oraz oceny zgodności ze średniookresową strategią rozwoju kraju zapewniona zostanie spójność w działaniach poszczególnych resortów.

- g) Wzmocnienie zapisów dot. obszarów strategicznej interwencji (OSI) – obowiązek wskazywania interwencji w OSI na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym; odejście od wyznaczania obszarów funkcjonalnych oraz wskazywania obszarów problemowych.

Planowane efekty: wskazanie OSI wiąże się ze wsparciem inwestycyjnym w różnych dziedzinach i z różnych źródeł finansowych, wzmocnienie zapisów lepiej ukierunkuje interwencję publiczną na określone terytorium. Wymóg uwzględniania OSI wskazanych w średniookresowej strategii rozwoju kraju na pozostałych poziomach zarządzania rozwojem powoduje efekt synergii planowanych działań. Odejście od obowiązku wskazywania obszarów problemowych oraz wyznaczania obszarów funkcjonalnych i pozostawienie w regulacjach prawnych obowiązku wskazywania jedynie OSI wprowadza jednolite podejście do terytorializacji planowanej interwencji.

- h) Wprowadzenie rozwiązań uspojnających programowanie rozwoju na każdym poziomie zarządzania rozwojem – wprowadzenie oceny dotyczącej zgodności strategii wojewódzkich ze średniookresową strategią rozwoju kraju (ŚSRK), dokonywanej przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego oraz oceny zgodności strategii lokalnej ze strategią wojewódzką, dokonywanej przez zarząd województwa.

Planowane efekty: poprzez konieczność uzyskania opinii o zgodności strategii przygotowywanych na regionalnym, ponadlokalnym i lokalnym poziomie zapewniona zostanie spójność w planowaniu najważniejszych przedsięwzięć rozwojowych.

- i) Zmiany w wymogach odnośnie zakresu programów rozwoju, w tym odejście od diagnozy na rzecz wniosków z diagnozy, wprowadzenie aspektów terytorialnych do programu rozwoju.

Planowane efekty: proponowane rozwiązania wpłyną na zmniejszenie objętości programów (większa ich przejrzystość) oraz zwiększą ich terytorialne oddziaływanie.

2. Nowa koncepcja uzgadniania z samorządami najważniejszych działań rozwojowych – planowane narzędzia:

Kontrakt programowy, kontrakt sektorowy i porozumienie terytorialne.

Planowane efekty: zmiany mają spowodować lepszą koncentrację wsparcia z różnych środków publicznych na obszary, które są istotne z punktu widzenia polityki regionalnej państwa, co skutkować powinno zwiększeniem efektywności interwencji publicznej. Rozdziela się kwestię uzgadniania wysokości środków finansowych pochodzących z funduszy UE (kontrakt programowy) oraz warunków ich wykorzystania w ramach programów przygotowywanych przez zarządy województw (regionalne programy operacyjne) od uzgadniania sposobu ukierunkowania interwencji sektorowych na poszczególne regiony lub obszary wymagające wsparcia (kontrakt sektorowy). Porozumienie terytorialne umożliwi uzgadnianie z samorządem województwa lub stroną rządową

interwencji istotnych z punktu widzenia społeczności lokalnych (danej gminy, kilku gmin lub powiatu).

Wzmocniony zostanie więc dialog na temat potrzeb rozwojowych z poziomem lokalnym, co w konsekwencji powinno przynieść lepsze ukierunkowanie terytorialne interwencji.

3. Wprowadzenie elastycznych zapisów odnośnie dokumentów przygotowywanych na potrzeby aplikowania o środki z funduszy UE na lata 2021-2027.

Planowane efekty: zmiany przede wszystkim mają na celu umożliwienie przygotowania Umowy Partnerstwa oraz programów ją realizujących na nowy okres programowania w UE.

4. Odejście od ewaluacji ex-ante programów rozwoju (wprowadzenie ewaluacji podsumowującej realizację programu dla dokumentów pow. 100 mln zł), uzależnienie ewaluacji ex-ante programów operacyjnych od zaleceń ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego.

Planowane efekty: przeniesienie ciężaru ewaluacji z ewaluacji ex-ante na ewaluację podsumowującą, co pozwoli na lepszą ocenę stopnia realizacji założonych w programie celów, w szczególności w kontekście realizacji programów o znacznych nakładach finansowych. Uzależnienie konieczności przygotowywania ewaluacji ex-ante dla programów operacyjnych od decyzji ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego daje większą elastyczność, zwłaszcza w kontekście różnych rozwiązań pojawiających się przy pracy nad rozporządzeniami Komisji Europejskiej na potrzeby kolejnej perspektywy finansowej UE.

5. Ograniczenie obowiązku opiniowania programów przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego (KWRiST) do dokumentów o wartości powyżej 100 mln zł.

Planowane efekty: proponowane rozwiązanie ograniczy liczbę dokumentów przekazywanych do opinii KWRiST. Komisja powinna mieć możliwość wypowiedzenia się przede wszystkim odnośnie strategicznych rozwiązań proponowanych przez stronę rządową i samorządową. W zakresie rozwiązań wdrożeniowych, zasadne jest by KWRiST opiniowała jedynie duże przedsięwzięcia planowane do realizacji.

6. Zmiany wprowadzające tzw. „milczącą zgodę” w przypadku opiniowania lub uzgadniania planów zagospodarowania przestrzennego województw.

Planowane efekty: proponowane przepisy mają usprawnić i przyspieszyć procedurę uzgadniania planu zagospodarowania przestrzennego województwa.

7. Wprowadzenie opiniowania, zamiast uzgadniania, strategii wojewódzkiej przez dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Wody Polskie będą uczestniczyły w procesie konsultacji projektu strategii rozwoju województwa zarówno na etapie konsultacji społecznych, jak i na etapie konsultacji wynikających z ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko. Konieczność konsultacji projektu strategii rozwoju województwa z ww. podmiotem wskazano uzupełniając art. 6 ust. 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Planowane efekty: proponowane przepisy mają usprawnić i przyspieszyć procedurę uzgadniania strategii rozwoju województwa.

8. Zmiany wynikowe w innych ustawach związane przede wszystkim z usunięciem długookresowej strategii rozwoju kraju, KPZK i obszarów funkcjonalnych.

Celem niniejszego projektu ustawy jest wzmocnienie zarządzania rozwojem kraju. W związku z tym projekt ustawy przyniesie wymierne efekty w postaci:

- poprawy jakości i efektywności zarządzania polityką rozwoju,
- uporządkowania przepisów dotyczących dokumentów strategicznych, zwiększenia elastyczności w kontekście obowiązujących procedur przygotowywania i konsultowania dokumentów,
- stworzenia podstaw do aplikowania o środki unijne przez JST na poziomie lokalnym oraz różnego rodzaju związku, porozumienia i stowarzyszenia gmin,
- lepszego ukierunkowania terytorialnego interwencji podejmowanych przez ministrów właściwych,
- zwiększenia współpracy pomiędzy poszczególnymi JST.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Przygotowując proponowaną nowelizację ustawy MliR przeprowadził analizę systemów planowania w innych europejskich krajach, zwłaszcza w kontekście integracji systemu społeczno-gospodarczego i przestrzennego. Na tym polu nie ma oczywiście ujednoczonego europejskiego podejścia, ponieważ sposób powiązania tych wymiarów w poszczególnych krajach jest różny, adekwatny do ich specyfiki. Niemniej jednak programowanie społeczno-gospodarcze jest ściśle związane z polityką przestrzenną i posiada narzędzia umożliwiające przenoszenie różnego rodzaju zasad związanych z podejmowaniem określonych inwestycji na niższy poziom zarządzania. De facto

planowanie rozwoju jest osadzone w uwarunkowaniach przestrzennych.

Np. we Francji, której ustrój jest w dużej mierze scentralizowany, rząd ma bardzo istotną rolę i sporządza krajowy plan zagospodarowania i rozwoju, uzupełniony o plany sektorowe. Analogiczne plany opracowywane są dla poziomu regionalnego. Natomiast w zdecentralizowanej Finlandii integrację systemu planowania przestrzennego i społeczno-gospodarczego zapewniają Krajowe Wytyczne Użytkowania Ziemi oraz formułowane programy poświęcone rozwojowi różnych typów terytoriów. Ich realizacji na poziomie regionalnym służą Regionalne Plany Strategiczne, obejmujące zarówno kwestie rozwoju społeczno-gospodarczego i przestrzennego. Niemcy przywiązują dużą wagę do integracji planowania przestrzennego z planowaniem i programowaniem społeczno-ekonomicznym. Dzięki temu formułowane i realizowane w tych dziedzinach plany i strategie znajdują przełożenie na zagospodarowanie przestrzenne. Przepisy prawa muszą być ze sobą spójne na każdym poziomie. Zapewnia to obowiązkowe uwzględnienie w opracowywanym dokumencie ustaleń wyższego szczebla, a także możliwość udziału podmiotów szczebli niższego poziomu.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
1) minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego;	1	ustawa z dnia 4 września 1997 r. o działach adm. rządowej	1) uporządkowanie kompetencji w zakresie programowania i prowadzenia polityki rozwoju regionalnego; dodanie uprawnień w zakresie prowadzenia działalności analitycznej, prognostycznej i badawczej w obszarze rozwoju regionalnego kraju oraz uprawnienie do pozyskiwania informacji zgromadzonych w zbiorach danych, ewidencjach i rejestrach; dodanie kompetencji w zakresie dokonywania oceny zgodności strategii rozwoju województw ze średniookresową strategią rozwoju kraju; dodanie kompetencji w zakresie zawierania porozumień terytorialnych;
2) inni ministrowie właściwi;	34	ustawa z dnia 4 września 1997 r. o działach adm. Rządowej	2) dodanie kompetencji do przygotowywania przez ministrów właściwych polityk publicznych; zwiększenie wymiaru terytorialnego programów rozwoju; dodanie kompetencji w zakresie przygotowywania kontraktów sektorowych;
3) samorządy województw;	16	http://administracja.mswia.gov.pl	3) zmiany w odniesieniu do zakresu strategii rozwoju województwa; rezygnacja z przygotowywania planu zagospodarowania przestrzennego województwa; dodanie kompetencji do zawierania kontraktów programowych, kontraktów sektorowych oraz porozumień terytorialnych; dodanie kompetencji w zakresie dokonywania oceny zgodności strategii rozwoju gminy i strategii rozwoju ponadlokalnego ze strategią rozwoju województwa;
4) samorządy gmin;	2477 (stan na 1.01.2019 r.)	http://administracja.mswia.gov.pl	4) dodanie kompetencji do przygotowywania strategii rozwoju gminy; dodanie kompetencji do zawierania porozumień terytorialnych; umożliwienie wzajemnego przekazywania pomiędzy JST oraz innymi jednostkami sektora finansów publicznych zadań oraz środków finansowych na ich realizację;
5) powiaty, związki, porozumienia międzygminne i stowarzyszenia gmin;	380 powiatów	http://administracja.mswia.gov.pl	5) dodanie kompetencji do przygotowywania strategii rozwoju ponadlokalnego; rozszerzenie formuły stowarzyszenia, tak by mogła ona być zastosowana do przygotowania realizacji wspólnych projektów, w tym poprzez strategię rozwoju ponadlokalnego;
6) związek metropolitalny w województwie śląskim.	1	ustawa z dnia 9 marca 2017 r. o związku metropolitalnym w województwie śląskim	6) zmiany w odniesieniu do zakresu strategii rozwoju związku metropolitalnego; rezygnacja z konieczności przygotowywania ramowego studium uwarunkowań i kierunków rozwoju przestrzennego związku metropolitalnego.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy będzie podlegał konsultacjom publicznym m.in. z Unią Metropolii Polskich, Związkiem Województw

Rzeczypospolitej Polskiej, Związkiem Miast Polskich, Unią Miasteczek Polskich, Związkiem Powiatów Polskich, Związkiem Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej, Towarzystwem Urbanistów Polskich, Komitetem Przestrzennego Zagospodarowania Kraju Polskiej Akademii Nauk oraz innymi jednostkami. Projekt zostanie umieszczony w BIP MliR, a poszczególne jednostki zawiadomione o prowadzonych konsultacjach, miejscu udostępnienia projektu oraz terminie na składanie uwag. Zakłada się, że wyniesie on 21 dni. Następnie przygotowane zostanie podsumowanie procesu konsultacji.

Przedmiotowy projekt nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	<p>Realizacja projektu nie wymaga dodatkowych nakładów finansowych i będzie realizowana w ramach budżetów: Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju, innych resortów, jednostek samorządu terytorialnego.</p> <p>Wprowadzane rozwiązania nie generują dodatkowych nakładów finansowych. Obecnie trwają prace nad aktualizacją 9 strategii rozwoju, których zadaniem jest uszczegółowienie celów i kierunków wskazanych w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju. Ruszają również prace nad aktualizacją strategii rozwoju województw, które muszą być spójne z SOR oraz Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego. Prawie wszystkie obecnie obowiązujące strategie rozwoju województw mają horyzont czasowy do 2020 roku, tak więc ich aktualizacja powinna się rozpocząć jak najszybciej. W przypadku wprowadzania strategii rozwoju ponadlokalnego oraz strategii rozwoju gminy, należy zauważyć, że są to dokumenty nieobligatoryjne a o potrzebie ich przygotowania decydować będą odpowiednie organy uchwałodawcze. Dodatkowo, proponowane zmiany mają uregulować strukturę przygotowywanych strategii rozwoju oraz zapewnić spójność programowania rozwoju pomiędzy poszczególnymi poziomami zarządzania – krajowym, regionalnym, ponadlokalnym i lokalnym. Nie wprowadzają więc rozwiązań wymagających dodatkowych nakładów finansowych. W perspektywie długofalowej wprowadzać mogą oszczędności z uwagi na przygotowywanie jednego (a nie dwóch) dokumentu o rozwoju społecznym, gospodarczym i przestrzennym na poziomie regionalnym lub lokalnym. W przypadku zaś inicjatyw ponadlokalnych – jedna wspólna strategia może zastąpić strategie przygotowywane oddzielnie dla każdej z gmin.</p>
---------------------	---

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	
--	--

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Proponowane rozwiązania nie mają bezpośredniego wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym sektor MŚP. Ich wpływ pośredni wiąże się z określeniem w jednym dokumencie wszystkich kierunków rozwoju danego regionu, gminy, związków gmin ze wskazaniem uwarunkowań przestrzennych w tym zakresie.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegółowo w odwróconej tabeli zgodności).

tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.

tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz:

Proponowane rozwiązania nie wprowadzą dodatkowych obciążeń regulacyjnych i obowiązków informacyjnych. W luźniejszej perspektywie zmniejszą liczbę przygotowywanych przez samorząd terytorialny dokumentów (jeden dokument strategiczny integrujący planowanie społeczno-gospodarcze i przestrzenne) oraz procedur (lżejsza procedura przyjmowania dokumentu strategicznego idąca w kierunku procedury związanej ze strategią rozwoju, odejście od rozbudowanej procedury przygotowywania dokumentów związanych z planowaniem i zagospodarowaniem przestrzennym).

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie ustawy nie będzie miało bezpośredniego wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☒ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	<p>Proponowane rozwiązania umożliwią wdrożenie zintegrowanego podejścia do zarządzania rozwojem. Będzie to skutkowało bardziej celnym ukierunkowaniem działań na dane terytorium uwzględniających występujące na nim potencjały, bariery i uwarunkowania przestrzenne, planowanych zarówno z poziomu krajowego, regionalnego jak i lokalnego. Nowe regulacje przywrócą właściwe znaczenie planowania przestrzennego w programowaniu i realizacji polityki rozwoju, włączając je w nurt programowania strategicznego. Umożliwią również zapobieganie lub łagodzenie, powstających w toku rozwoju, konfliktów przestrzennych oraz koordynację najważniejszych inwestycji rozwojowych.</p> <p>Nowa metodyka przygotowania zintegrowanych dokumentów strategicznych oraz procedura partycypacji społecznej pozwoli koordynować działania różnych podmiotów na rzecz rozwoju regionalnego. Natomiast przygotowanie i wdrożenie nowych rozwiązań w zakresie narzędzi kontraktowych ma zapewnić bardziej aktywny i zrównoważony udział partnerów istotnych z punktu widzenia programowania i realizacji działań rozwojowych w skali województwa.</p> <p>Zaproponowane regulacje prawne powinny stworzyć bardziej przejrzysty i przyjazny klimat inwestycyjny – poprawiając atrakcyjność inwestycyjną regionu dzięki zmniejszeniu skali rozpraszania zabudowy i nieracjonalnego zagospodarowywania obszarów wiejskich.</p> <p>Wejście w życie ustawy nie będzie miało wpływu na pozostałe obszary wskazane w pkt 10.</p>	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Proponuje się, aby ustawa weszła w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Po 5 latach od wejścia w życie ustawy zostanie przeprowadzona ocena funkcjonowania przyjętych rozwiązań. Ocenie poddana zostanie spójność wewnętrzna całego systemu dokumentów strategicznych na różnych poziomach zarządzania, jak również jakość przygotowywanych dokumentów przez poszczególne podmioty (miernik – liczba dokumentów strategicznych, liczba pozytywnych opinii o zgodności strategii z dokumentami wyższego rzędu). Oceniony zostanie również stopień terytorializacji interwencji sektorowych (miernik – liczba kontraktów sektorowych).		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		

U S T A W A

z dnia

**o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych
ustaw¹⁾**

Art. 1. W ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. z 2018 r. poz. 1307 i 1669) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3:

a) uchyla się pkt 2a,

b) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) samorząd powiatowy, gminny i ich związki.”;

2) w art. 3a:

a) wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego koordynuje przygotowanie oraz realizację strategii rozwoju współfinansowanych ze środków budżetu państwa lub środków rozwojowych pochodzących z Unii Europejskiej lub z innych źródeł zagranicznych przez.”,

b) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) koordynację oraz programowanie strategiczne, a także podejmowanie inicjatyw w zakresie polityki rozwoju, obejmujących wymiar społeczny, gospodarczy i przestrzenny.”,

c) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, ustawę z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej, ustawę z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne, ustawę z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, ustawę z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, ustawę z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustawę z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym, ustawę z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, ustawę z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, ustawę z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, ustawę z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym, ustawę z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, ustawę z dnia 9 marca 2017 r. o związku metropolitalnym w województwie śląskim, ustawę z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zasobie Nieruchomości i ustawę z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne.

- „3) okresową ocenę realizacji strategii rozwoju, o której mowa w art. 9 pkt 2, oraz przedstawienie opinii dotyczącej zgodności strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 3 i 4, i programów ze średniookresową strategią rozwoju kraju;”;
- d) po pkt 4a dodaje się pkt 4b w brzmieniu:
„4b) wydawanie rekomendacji w zakresie przygotowania projektów strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 3-5;”;
- e) uchyla się pkt 5,
- f) po pkt 5 dodaje się pkt 5a w brzmieniu:
„5a) prowadzenie działalności analitycznej, prognostycznej i badawczej, dotyczącej rozwoju społeczno-gospodarczego, regionalnego i przestrzennego kraju;”;
- 3) po art. 3a dodaje się art. 3aa w brzmieniu:
„Art. 3aa. Na wniosek ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego organy administracji rządowej i samorządowej, państwowych i samorządowych jednostek organizacyjnych oraz państwowych i samorządowych osób prawnych udostępniają nieodpłatnie informacje zgromadzone w zbiorach danych, ewidencjach i rejestrach oraz umożliwiają ich bezpłatne wykorzystanie w celu realizacji zadań, o których mowa w art. 3a. ”;
- 4) w art. 4 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Politykę rozwoju prowadzi się na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych oraz polityk publicznych.”;
- 5) w art. 5:
a) uchyla się pkt 4b,
b) po pkt 4b dodaje się pkt 4ba w brzmieniu:
„4ba) koncepcja rozwoju kraju – dokument horyzontalny określający wyzwania rozwojowe kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym na okres do 30 lat;”;
- c) pkt 4c otrzymuje brzmienie:
„4c) kontrakt terytorialny – umowę określającą cele i przedsięwzięcia priorytetowe, które mają istotne znaczenie dla rozwoju kraju oraz wskazanego w niej województwa, oraz sposób ich koordynacji i warunki realizacji, a także dofinansowanie opracowywanych przez zarząd województwa programów

służących realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności na lata 2014-2020;”

- d) po pkt 4c dodaje się pkt 4d – 4f w brzmieniu:
 - „4d) kontrakt programowy - umowę określającą kierunki i warunki dofinansowania opracowanych przez zarząd województwa programów służących realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, w tym przedsięwzięcia priorytetowe realizowane w tych programach;
 - „4e) kontrakt sektorowy – umowę określającą warunki realizacji programów rozwoju przygotowywanych przez właściwych ministrów w zakresie interwencji ukierunkowanej terytorialnie;
 - 4f) porozumienie terytorialne – umowę określającą w szczególności przedsięwzięcia priorytetowe, które mają istotne znaczenie dla rozwoju jednostek samorządu terytorialnego objętych porozumieniem;”
- e) pkt 6a i 6b otrzymują brzmienie:
 - „6a) obszar funkcjonalny – obszar szczególnego zjawiska z zakresu gospodarki przestrzennej lub występowania konfliktów przestrzennych, stanowiący zwarty układ przestrzenny składający się z funkcjonalnie powiązanych terenów, charakteryzujących się wspólnymi uwarunkowaniami; szczególnym typem obszaru funkcjonalnego jest miejski obszar funkcjonalny;
 - 6b) obszar strategicznej interwencji – wskazany w strategii rozwoju obszar o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania, potencjałów rozwojowych, do którego kierowana jest interwencja publiczna łącząca inwestycje, w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne, w zasoby ludzkie, finansowane z różnych źródeł, lub rozwiązania regulacyjne;”
- f) uchyla się pkt 6c,
- g) po pkt 7a dodaje się pkt 7b w brzmieniu:
 - „7b) polityka publiczna - dokument określający podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym w danej dziedzinie lub na danym terytorium, które wynikają bezpośrednio ze strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 2 i 3.”;

6) art. 6 otrzymuje brzmienie:

„Art. 6. 1. Projekt koncepcji rozwoju kraju oraz projekty strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 2 i 3, podlegają konsultacjom w szczególności z: jednostkami samorządu terytorialnego i ich związkami, partnerami społecznymi i gospodarczymi oraz z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

2. Projekt strategii rozwoju województwa podlega konsultacjom w szczególności z: działającymi na obszarze tego województwa jednostkami samorządu terytorialnego i ich związkami, partnerami społecznymi i gospodarczymi, dyrektorem regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie oraz Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

3. Projekt strategii rozwoju gminy podlega konsultacjom w szczególności z: sąsiednimi gminami i ich związkami, lokalnymi partnerami społecznymi i gospodarczymi oraz mieszkańcami gminy.

4. Podmiot opracowujący projekt koncepcji rozwoju kraju lub projekt strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 2-5, ogłasza na swojej stronie internetowej oraz może ogłaszać odpowiednio w prasie o zasięgu krajowym, regionalnym lub lokalnym, informację o konsultacjach, terminie i sposobie przekazywania uwag do projektu, terminie i miejscu ewentualnych spotkań konsultacyjnych. Ogłoszenie w prasie zawiera dodatkowo informację o adresie strony internetowej, na której zamieszczono projekt.

5. Podmioty, o których mowa w ust. 1-3, mogą w terminie określonym przez projektodawcę, nie krótszym niż 35 dni od dnia ogłoszenia na stronie internetowej, wyrazić opinię o projekcie przekazując ją podmiotowi prowadzącemu konsultacje w sposób określony w ogłoszeniu. Nieprzekazanie opinii w terminie oznacza rezygnację z prawa jej wyrażenia.

6. W terminie 30 dni od upływu terminu, o którym mowa w ust. 5, podmiot prowadzący konsultacje przygotowuje sprawozdanie z przebiegu i wyników konsultacji, zawierające w szczególności ustosunkowanie się do zgłoszonych uwag wraz z uzasadnieniem, i zamieszcza je na swojej stronie internetowej.

7. Do aktualizacji koncepcji rozwoju kraju oraz strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 2-5, stosuje się ust. 1-6, z wyłączeniem aktualizacji informacji wskazanych w art. 12a ust. 1 pkt 9 i w art. 13 ust. 1a pkt 9 oraz w art. 11 ust. 1c pkt 9 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 512) i w art. 6a

ust. 3 pkt 9 i art. 6c ust. 5 pkt 9 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506).”;

7) w art. 6b w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) opracowywaniu standardów dla ewaluacji strategii rozwoju, dokumentów programowych oraz innych dokumentów.”;

8) po rozdziale 1 dodaje się rozdział 1a w brzmieniu:

„Rozdział 1a

Koncepcja rozwoju kraju

Art. 8a. 1. Koncepcja rozwoju kraju zawiera w szczególności:

- 1) wnioski z analizy trendów rozwojowych zachodzących w kraju;
- 2) wnioski z analizy trendów rozwojowych zachodzących na świecie i ich potencjalny wpływ na trendy rozwojowe w kraju;
- 3) scenariusze rozwoju i wyzwania rozwojowe kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym.

Art. 8b. 1. Przygotowanie i uzgadnianie projektu koncepcji rozwoju kraju koordynuje Prezes Rady Ministrów lub wyznaczony przez niego przedstawiciel.

2. Koncepcja rozwoju kraju jest przyjmowana przez Radę Ministrów w drodze uchwały.

3. Prezes Rady Ministrów informuje Sejm i Senat o przyjęciu przez Radę Ministrów koncepcji rozwoju kraju.

Art. 8c. 1. Koncepcja rozwoju kraju jest aktualizowana, jeżeli konieczność taka wynika ze zmian trendów rozwojowych zachodzących w kraju lub na świecie.

2. Do aktualizacji koncepcji rozwoju kraju stosuje się art. 8a i 8b.”;

9) w art. 9:

a) uchyla się pkt 1,

b) pkt 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2) średniookresowa strategia rozwoju kraju - dokument określający podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym, szczegółowe działania na okres 4 lat oraz kierunki interwencji na 10-15 lat;

3) inne strategie rozwoju - dokumenty określające podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju odnoszące się do sektorów, dziedzin, regionów lub rozwoju przestrzennego;”;

c) dodaje się pkt 4-6 w brzmieniu:

- „4) strategia rozwoju województwa - dokument, o którym mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa;
- 5) strategia rozwoju gminy - dokument, o którym mowa w art. 6a ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.”;
- 6) strategia rozwoju ponadlokalnego - dokument, o którym mowa w art. 6c ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.”;

10) uchyla się art. 10;

11) art. 10a otrzymuje brzmienie:

„Art. 10a. Podmiot opracowujący projekt strategii rozwoju, o których mowa w art. 9:

- 1) przygotowuje diagnozę sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej w zakresie dotyczącym strategii rozwoju z uwzględnieniem obszarów funkcjonalnych, w tym miejskich obszarów funkcjonalnych - przed przystąpieniem do opracowania projektu strategii rozwoju;
- 2) przeprowadza uprzednią ewaluację trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji strategii rozwoju - przed jej przyjęciem.”;

12) uchyla się art. 11 i 12;

13) art. 12a otrzymuje brzmienie:

„Art. 12a. 1. Średniookresowa strategia rozwoju kraju zawiera w szczególności:

- 1) wnioski z diagnozy, o której mowa w art. 10a pkt 1;
- 2) zidentyfikowane potencjały i problemy rozwoju, w tym w ujęciu przestrzennym;
- 3) strategiczne wyzwania rozwojowe;
- 4) cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym;
- 5) obszary strategicznej interwencji;
- 6) kierunki interwencji państwa, w tym interwencji podmiotów prowadzących politykę rozwoju, o których mowa w art. 3, oraz działania służące osiągnięciu celów strategicznych rozwoju;
- 7) oczekiwane rezultaty planowanych interwencji, w tym w wymiarze przestrzennym, oraz wskaźniki ich osiągnięcia;
- 8) system realizacji strategii;
- 9) ramy finansowe oraz źródła finansowania związane z projektami strategicznymi.

2. Projekt średniookresowej strategii rozwoju kraju opracowuje minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego we współpracy z członkami Rady Ministrów i przedkłada go Radzie Ministrów.

3. Średniookresowa strategia rozwoju kraju jest przyjmowana przez Radę Ministrów w drodze uchwały.

4. Średniookresowa strategia rozwoju kraju jest aktualizowana, jeżeli konieczność taka wynika ze zmian sytuacji społecznej lub gospodarczej kraju.

5. Do aktualizacji średniookresowej strategii rozwoju kraju stosuje się ust. 2 - 3.”;

14) w art. 13:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Strategie rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 3, są spójne ze średniookresową strategią rozwoju kraju.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Strategie rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 3, zawierają w szczególności:

- 1) wnioski z diagnozy, o której mowa w art. 10a pkt 1;
- 2) zidentyfikowane potencjały i problemy rozwoju, w tym w ujęciu przestrzennym;
- 3) strategiczne wyzwania rozwojowe;
- 4) cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym;
- 5) kierunki interwencji państwa, w tym interwencji podmiotów prowadzących politykę rozwoju, o których mowa w art. 3, oraz działania służące osiągnięciu celów strategicznych rozwoju;
- 6) zakres interwencji na wybranych obszarach strategicznej interwencji, o których mowa w art. 12a ust. 1 pkt 5;
- 7) oczekiwane rezultaty planowanych interwencji, w tym w wymiarze przestrzennym, oraz wskaźniki ich osiągnięcia;
- 8) systemy realizacji strategii;
- 9) ramy finansowe oraz źródła finansowania związane z projektami strategicznymi.”;

15) w art. 14:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Projekt strategii rozwoju, o której mowa w art. 9 pkt 3, opracowuje właściwy minister z własnej inicjatywy lub w wykonaniu zobowiązania nałożonego przez Radę Ministrów oraz przedkłada go ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego

w celu wydania opinii dotyczącej zgodności ze średniookresową strategią rozwoju kraju oraz z wymogami określonymi w art. 13 ust. 1a.”,

b) uchyla się ust. 3,

c) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4. Właściwy minister przedkłada do rozpatrzenia przez Radę Ministrów projekt strategii rozwoju, o której mowa w art. 9 pkt 3, wraz z opinią, o której mowa w ust. 1.

5. Strategia rozwoju, o której mowa w art. 9 pkt 3, jest przyjmowana przez Radę Ministrów w drodze uchwały.”,

d) dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Strategia rozwoju, o której mowa w art. 9 pkt 3, podlega aktualizacji, jeżeli jest to konieczne dla zachowania jej spójności ze średniookresową strategią rozwoju kraju. Do aktualizacji stosuje się odpowiednio ust. 1-5.”;

16) w art. 14a:

a) w ust. 1 uchyla się pkt 3,

b) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Projekt krajowej strategii rozwoju regionalnego opracowuje minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego na okres niewykraczający poza okres obowiązywania średniookresowej strategii rozwoju kraju.

3. Krajowa strategia rozwoju regionalnego jest przyjmowana przez Radę Ministrów w drodze uchwały.”,

c) dodaje się ust. 4 – 9 w brzmieniu:

„4. Projekt strategii ponadregionalnej mogą opracować wspólnie samorzady województw dla terytorium tych województw.

5. Strategia ponadregionalna jest przyjmowana przez sejmiki właściwych województw w drodze uchwały.

6. Na wspólny wniosek samorządów województw, opracowany i zaakceptowany przez sejmiki tych województw, projekt strategii ponadregionalnej może zostać przekazany ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego w celu jego zaopiniowania i przekazania Radzie Ministrów. Do wydania opinii stosuje się odpowiednio art. 14 ust. 1 i 2.

7. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego przedkłada Radzie Ministrów, wraz ze swoją opinią, projekt strategii ponadregionalnej, o którym mowa w ust. 4, w celu jego przyjęcia.

8. Rada Ministrów przyjmuje strategię ponadregionalną, o której mowa w ust. 7, w drodze uchwały.

9. Do aktualizacji strategii, o których mowa w ust. 1 pkt 2, stosuje się odpowiednio ust. 2-8.”;

17) uchyla się art. 14b i 14ba;

18) w art. 14e ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Przy opracowywaniu projektu umowy partnerstwa uwzględnia się strategię rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 2 i 3.”;

19) w art. 14f:

a) ust. 2 otrzymują brzmienie:

„Pierwsze sprawozdanie z realizacji umowy partnerstwa, obejmujące pierwsze dwa lata jej realizacji, minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego sporządza w trzecim roku realizacji umowy partnerstwa. Końcowe sprawozdanie z realizacji umowy partnerstwa minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego sporządza w trzecim roku następującym po okresie realizacji umowy partnerstwa.”;

b) uchyla się ust. 3 i 4;

c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„3. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi, minister właściwy do spraw rybołówstwa oraz minister właściwy do spraw wewnętrznych przekazują ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego, w terminie 6 miesięcy od zakończenia każdego roku, sprawozdania z realizacji programów służących realizacji umowy partnerstwa znajdujących się we właściwości tych ministrów. Pierwsze sprawozdanie, obejmujące pierwsze dwa lata realizacji programu, jest przekazywane w trzecim roku realizacji programu. Ostatnie sprawozdanie jest przekazywane do 31 stycznia trzeciego roku następującego po okresie realizacji programu.”;

20) w art. 14g w ust. 4 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Minister właściwy do spraw rozwoju wsi, minister właściwy do spraw rybołówstwa oraz minister właściwy do spraw wewnętrznych opracowują programy służące realizacji umowy partnerstwa, realizowane z wykorzystaniem odpowiednio środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, funduszy wspierających sektor morski lub rybacki oraz funduszy wspierających sprawy wewnętrzne, a także.”;

21) w art. 14i pkt 1 otrzymuje brzmienie:

- „1) wybrane cele przewidziane do osiągnięcia zgodnie z umową partnerstwa oraz uzasadnienie ich wyboru, z uwzględnieniem uwarunkowań krajowych lub regionalnych oraz przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji programu, o ile ewaluacja taka była przygotowana;”;
- 22) w art. 14j w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, ministra właściwego do spraw rozwoju wsi, ministra właściwego do spraw rybołówstwa oraz ministra właściwego do spraw wewnętrznych, jest przyjmowany przez Radę Ministrów;”;
- 23) art. 14k otrzymuje brzmienie:
„Art. 14k. Do programów służących realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności stosuje się odpowiednio przepisy art. 19a i art. 20 ust. 2a i 3.”;
- 24) w art. 14ka:
a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Propozycje zmian programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności opracowuje właściwa instytucja zarządzająca tym programem oraz przedkłada je:
1) komitetowi monitorującemu odpowiedzialnemu za monitorowanie wdrażania i realizacji programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności do zatwierdzenia, oraz
2) ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego w celu wyrażenia opinii.”,
b) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:
„4. Zmiany, o których mowa w ust. 3, mogą dotyczyć elementów nieobjętych decyzją Komisji Europejskiej przyjmującą program.
5. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego informuje Radę Ministrów o wszelkich zmianach, o których mowa w ust. 3, w terminie miesiąca od zatwierdzenia przez komitet monitorujący odpowiedzialny za monitorowanie wdrażania i realizacji programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności zmiany program.”;
- 25) art. 14kb otrzymuje brzmienie:
„Art. 14kb. Instytucja zarządzająca programem służącym realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności:
1) podaje do publicznej wiadomości, w szczególności na swojej stronie internetowej oraz na portalu internetowym dostarczającym informacje na temat wszystkich

programów służących realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, ten program oraz jego zmiany, a także termin, od którego program lub jego zmiany są stosowane;

2) ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” komunikat o adresie strony internetowej oraz portalu, o których mowa w pkt 1, na których zostaną zamieszczone ten program oraz jego zmiany, a także o terminie, od którego program lub jego zmiany są stosowane - w przypadku programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności opracowanego przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, a w przypadku programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności opracowanego przez zarząd województwa - w wojewódzkim dzienniku urzędowym.”;

26) w art. 14kc:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Projekt zmiany programu realizowanego z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich opracowuje minister właściwy do spraw rozwoju wsi, po zasięgnięciu opinii komitetu monitorującego, odpowiedzialnego za monitorowanie wdrażania i realizacji tego programu.”;

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Zmiana programu realizowanego z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich po poinformowaniu lub zatwierdzeniu przez Komisję Europejską jest przekazywana przez ministra właściwego do spraw rozwoju wsi do wiadomości członkom Rady Ministrów.”;

c) uchyla się ust. 4;

27) w art. 14ke ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Projekt zmiany programu realizowanego z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego opracowuje minister właściwy do spraw rybołówstwa, po zasięgnięciu opinii komitetu monitorującego, odpowiedzialnego za monitorowanie wdrażania i realizacji tego programu.”;

28) po art. 14kf dodaje się art. 14kg w brzmieniu:

„Art. 14kg. Projekt zmiany programu realizowanego z wykorzystaniem środków Funduszu Azylu i Migracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu na

rzecz Zarządzania Granicami i Wiz opracowuje minister właściwy do spraw wewnętrznych, po zasięgnięciu opinii komitetu monitorującego, odpowiedzialnego za monitorowanie wdrażania i realizacji tego programu.”;

29) w art. 14l:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W celu zapewnienia koordynacji i monitorowania realizacji umowy partnerstwa, w szczególności programów służących jej realizacji, tworzy się Komitet do spraw Umowy Partnerstwa.”,

b) w ust. 6 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) przedstawiciele strony samorządowej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego;”,

c) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Członków Komitetu do spraw Umowy Partnerstwa powołuje i odwołuje jego przewodniczący.”;

30) po rozdziale 2b dodaje się rozdział 2ba w brzmieniu:

„Rozdział 2ba

Kontrakt programowy i porozumienie terytorialne

Art. 14ra. 1. Kontrakt programowy określa w szczególności:

- 1) maksymalną kwotę dofinansowania opracowanego przez zarząd województwa programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności środkami pochodzącymi ze źródeł zagranicznych lub z budżetu państwa;
- 2) minimalną kwotę dofinansowania ze źródeł krajowych niezbędną do realizacji opracowanego przez zarząd województwa programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, którą zapewnia samorząd województwa ze środków własnych lub środków beneficjentów tego programu;
- 3) kierunki i warunki wsparcia realizowanego w ramach programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności opracowywanego przez zarząd województwa oraz przedsięwzięcia priorytetowe;
- 4) warunki przekazywania i rozliczania środków, o których mowa w pkt 1;
- 5) sposób wykonywania przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego kontroli i monitoringu kontraktu programowego;
- 6) zakres odpowiedzialności finansowej stron kontraktu programowego;
- 7) warunki jego zmian i rozwiązania.

2. Projekt kontraktu programowego przygotowuje minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego.

3. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego oraz zarząd województwa negocjują projekt kontraktu programowego.

4. Kontrakt programowy jest zawierany pomiędzy ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego oraz właściwym zarządem województwa.

5. Kontrakt programowy stanowi podstawę do negocjacji z Komisją Europejską opracowywanego przez zarząd województwa programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności.

6. Po zakończeniu negocjacji z Komisją Europejską, o których mowa w ust. 5, kontrakt programowy może zostać zmieniony.

7. Realizację kontraktu programowego koordynuje minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, a ze strony samorządowej właściwy zarząd województwa.

Art. 14rb. 1. Realizując zadania w zakresie polityki rozwoju wynikające ze strategii rozwoju województwa, zarząd województwa może zawierać z jednostkami samorządu terytorialnego lub ich związkami, znajdującymi się na terenie województwa porozumienia terytorialne.

2. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego może zawrzeć porozumienie terytorialne z jednostkami samorządu terytorialnego poziomu lokalnego lub ich związkami, w przypadku, gdy jego zasadność wynika z krajowej strategii rozwoju regionalnego.

3. Porozumienie terytorialne, o którym mowa w ust. 1 i 2, określa w szczególności przedsięwzięcia priorytetowe dla rozwoju danego terytorium zgodne z celami wynikającymi ze strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 3-6, w tym przewidywane źródła ich finansowania.

4. Projekt porozumienia terytorialnego przygotowuje odpowiednio:

- 1) zarząd województwa;
- 2) minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego.

5. Projekt porozumienia terytorialnego negocjują odpowiednio:

- 1) zarząd województwa oraz wójt (burmistrz, prezydent miasta) lub zarząd powiatu lub przedstawiciele związku, porozumienia międzygminnego lub stowarzyszenia samorządowego;

- 2) minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego oraz wójt (burmistrz, prezydent miasta) lub zarząd powiatu lub przedstawiciele związku, porozumienia międzygminnego lub stowarzyszenia samorządowego.

6. Wynegocjowany projekt porozumienia terytorialnego zatwierdza odpowiednio:

- 1) rada gminy w drodze uchwały;
- 2) rada powiatu w drodze uchwały;
- 3) organ uchwałodawczy związku lub porozumienia międzygminnego lub stowarzyszenia samorządowego w drodze uchwały.

7. Zatwierdzone porozumienie terytorialne zawierają odpowiednio:

- 1) zarząd województwa oraz rada gminy, rada powiatu lub organ uchwałodawczy związku lub porozumienia międzygminnego lub stowarzyszenia samorządowego;
- 2) minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego oraz rada gminy, rada powiatu lub organ uchwałodawczy związku lub porozumienia międzygminnego lub stowarzyszenia samorządowego.”;

31) w art. 14s:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Projekt programu Europejskiej Współpracy Terytorialnej, o którym mowa w art. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach celu "Europejska współpraca terytorialna" (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013) zwanego dalej „programem EWT” oraz projekt programu, realizowanego w ramach celu "Europejska współpraca terytorialna" na lata 2021-2027 minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego:

- 1) udostępnia na stronie internetowej oraz portalu internetowym, dostarczającym informacje na temat wszystkich programów służących realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, w celu wyrażenia opinii o projekcie programu przez partnerów społecznych i gospodarczych, których zakresu działania dotyczy ten projekt;
- 2) przekazuje do zaopiniowania Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.”,

b) w ust. 4 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) podaje do publicznej wiadomości, w szczególności na swojej stronie internetowej oraz na portalu internetowym, dostarczającym informacje na temat wszystkich

programów służących realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, program EWT oraz termin, od którego ten program jest stosowany;”;

32) w art. 15:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Programy są dokumentami o charakterze operacyjno-wdrożeniowym ustanawianymi w celu realizacji strategii rozwoju, o których mowa w art. 9, określającymi działania przewidziane do realizacji zgodnie z ustalonym systemem finansowania i realizacji, stanowiącym element programu. Programy przyjmuje się w drodze uchwały lub decyzji odpowiedniego organu.

2. Strategie rozwoju, o których mowa w art. 9, mogą być realizowane również na podstawie umów lub porozumień międzynarodowych, odrębnych programów, w tym programów operacyjnych oraz programów realizowanych w ramach celu Europejska Współpraca Terytorialna, o których mowa w rozdziale III rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1080/2006 z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1783/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, str. 1) i programów, o których mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1638/2006 z dnia 24 października 2006 r. określającym przepisy ogólne w sprawie ustanowienia Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa (Dz. Urz. UE L 310 z 09.01.2006, str. 1), oraz instrumentów prawnych i finansowych, o których mowa w przepisach Unii Europejskiej.”,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Programami są:

- 1) programy operacyjne - dokumenty, o których mowa w art. 37 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999, realizujące cele zawarte w narodowej strategii spójności i strategiach rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 3 i 4; programami operacyjnymi są krajowe programy operacyjne i regionalne programy operacyjne;
- 2) programy rozwoju - dokumenty realizujące cele zawarte w strategiach rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 3 i 4, oraz programy wieloletnie, o których mowa w przepisach o finansach publicznych.”,

c) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Instytucja opracowująca program rozwoju o wartości powyżej 100 mln zł przygotowuje dla tego programu raport ewaluacyjny podsumowujący efekty realizacji programu.”,

d) uchyla się ust. 8;

33) art. 16 otrzymuje brzmienie:

„Art. 16 Program obejmuje okres niewykraczający poza okres obowiązywania strategii rozwoju, o których mowa w art. 9, które realizuje.”;

34) w art. 17:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Program zawiera w szczególności:

a) wnioski z diagnozy, o której mowa w art. 10a pkt 1,

b) w przypadku programów operacyjnych wyniki poprzedniej ewaluacji realizacji programu.”,

b) ust. 1a otrzymuje brzmienie:

„1a. Program określa w szczególności:

1) cel główny i cele szczegółowe w nawiązaniu do średniookresowej strategii rozwoju kraju lub strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 3-6;

2) priorytety oraz kierunki interwencji;

3) oczekiwane rezultaty planowanej interwencji wraz ze wskaźnikami w nawiązaniu do średniookresowej strategii rozwoju kraju lub strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 3-6;

4) system realizacji programu, w tym plan finansowy zawierający w szczególności:

a) źródła finansowania realizacji programu,

b) kwotę środków przeznaczonych na finansowanie realizacji programu i jej podział między poszczególne priorytety, a w przypadku programu rozwoju, o którym mowa w art. 15 ust. 6, także kwotę środków przeznaczonych na przygotowanie raportu ewaluacyjnego podsumowującego efekty realizacji programu,

c) informację o wysokości współfinansowania programu i poszczególnych priorytetów;

- 5) zakres planowanej interwencji, który będzie realizowany w ujęciu terytorialnym, możliwy do objęcia kontraktem sektorowym;
 - 6) sposób monitorowania i oceny stopnia osiągnięcia celu głównego i celów szczegółowych.”;
- 35) po art. 17 dodaje się art. 17a w brzmieniu:

„Art. 17a. 1. W celu realizacji planowanej interwencji, o której mowa w art. 17 ust. 1a pkt 5, może zostać zawarty kontrakt sektorowy pomiędzy ministrem właściwym ze względu na zakres objęty kontraktem sektorowym, ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego oraz zarządem województwa.

2. Kontrakt sektorowy określa sposób realizacji programów rozwoju przygotowywanych przez właściwych ministrów w zakresie interwencji ukierunkowanej terytorialnie, w szczególności:

- 1) przedsięwzięcia priorytetowe zgodne z celami wynikającymi odpowiednio ze strategii rozwoju, o których mowa w art. 9, lub kryteria wyboru projektów do dofinansowania w programie;
- 2) wkład własny samorządu województwa;
- 3) sposób i warunki realizacji przedsięwzięć priorytetowych;
- 4) warunki jego zmian i rozwiązania.

3. Wkład własny samorządu województwa, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, odpowiada co najmniej 10% wysokości wkładu budżetu państwa na interwencje ukierunkowane terytorialnie w programie rozwoju alokowanego na dane województwo.

4. Projekt kontraktu sektorowego przygotowuje minister właściwy ze względu na zakres objęty kontraktem sektorowym we współpracy z ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego.

5. Minister właściwy ze względu na zakres objęty kontraktem sektorowym, minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego oraz właściwy zarząd województwa negocjują projekt kontraktu sektorowego.”;

- 36) w art. 19:

- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Projekt programu rozwoju opracowywany przez właściwego ministra jest przedkładany ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego w celu wydania opinii dotyczącej zgodności ze średniookresową strategią rozwoju kraju oraz zakresem określonym w art. 17 ust. 1 i 1a.”,

b) uchyla się ust. 1b,

c) ust. 1c otrzymuje brzmienie:

„1c. Po uzyskaniu pozytywnej opinii, o której mowa w ust. 1, właściwy minister przedkłada projekt programu rozwoju do rozpatrzenia przez Radę Ministrów.”;

37) art. 19a otrzymuje brzmienie:

„1. Projekty programów podlegają konsultacjom z jednostkami samorządu terytorialnego oraz partnerami społecznymi i gospodarczymi, a w przypadku programów o wartości powyżej 100 mln zł, również z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

2. Przepisy art. 6 ust. 4-6 stosuje się odpowiednio.”;

38) rozdział 3a otrzymuje brzmienie:

„Rozdział 3a

Polityka publiczna

Art. 21a. 1. Polityka publiczna obejmuje okres niewykraczający poza okres obowiązywania średniookresowej strategii rozwoju kraju.

2. Polityka publiczna może obejmować okres wykraczający poza okres obowiązywania średniookresowej strategii rozwoju kraju w przypadku, gdy wynika to ze zobowiązań międzynarodowych.

3. W przypadku gdy polityka publiczna obejmuje okres wykraczający poza okres obowiązywania średniookresowej strategii rozwoju kraju, w polityce tej wydziela się okres odpowiadający okresowi obowiązywania średniookresowej strategii rozwoju kraju.

Art. 21b. 1. Polityka publiczna zawiera w szczególności wnioski z diagnozy, o której mowa w art. 10a pkt 1, w odniesieniu do dziedziny lub terytorium, którego dotyczy ta polityka.

2. Polityka publiczna określa w szczególności:

- 1) cele strategiczne w zakresie danej polityki, z uwzględnieniem strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 2 i 3;
- 2) kierunki interwencji państwa, w zakresie tej polityki, z uwzględnieniem strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 2 i 3;
- 3) zasady realizacji polityki publicznej.

Art. 21c. 1. Właściwy minister opracowuje politykę publiczną w uzgodnieniu z członkami Rady Ministrów.

2. Projekt polityki publicznej podlega zaopiniowaniu przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie zgodności z celami średniookresowej strategii rozwoju kraju oraz w zakresie spełnienia warunków określonych w art. 21b.

3. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego wydaje opinię, o której mowa w ust. 2, w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu polityki publicznej.

4. Polityka publiczna jest przyjmowana przez Radę Ministrów w drodze uchwały.

5. Polityka publiczna podlega aktualizacji, jeżeli jest to konieczne dla zachowania jej spójności ze średniookresową strategią rozwoju kraju. Do aktualizacji stosuje się ust. 1-4.”;

39) w art. 25 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) w przypadku programu rozwoju – odpowiednio właściwy minister, zarząd województwa, zarząd powiatu albo wójt (burmistrz, prezydent miasta).”;

40) w art. 35a w ust. 2:

a) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) ocena realizacji średniookresowej strategii rozwoju kraju;”;

b) pkt 10 otrzymuje brzmienie:

„10) opiniowanie projektów dokumentów strategicznych w zakresie polityki rozwoju, w szczególności strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 2 i 3, a także dokumentów służących ich realizacji.”;

41) uchyla się art. 35b.

Art. 2. W ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2019 r. poz. 506) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 6 dodaje się art. 6a-6c w brzmieniu:

„Art. 6a. 1. Gmina może opracować strategię rozwoju gminy.

2. Strategia rozwoju gminy jest spójna ze strategią rozwoju województwa oraz strategią rozwoju ponadlokalnego, jeżeli obowiązuje na obszarze gminy.

3. Strategia rozwoju gminy zawiera wnioski z diagnozy, o której mowa w art. 10a pkt 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. z 2018 r. poz. 1307 i 1669) oraz określa w szczególności:

- 1) cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym;
- 2) kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych;
- 3) oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym, oraz wskaźniki ich osiągnięcia;
- 4) docelowy model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy określający w szczególności:
 - a) obszary rozwoju urbanizacji i ich powiązań funkcjonalnych,
 - b) system infrastruktury technicznej, w tym transportowej,
 - c) system przyrodniczy, w tym obszary chronione, kliny napowietrzające,
 - d) obszary ochrony krajobrazu, uzdrowisk oraz dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
 - e) obszary produkcji rolniczej i leśnej, w tym obszary chronione,
 - f) obszary infrastruktury społecznej,
 - g) obszary rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym i lokalnym,
 - h) inne obszary istotne dla rozwoju gminy,
 - i) zasady wynikające z modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej;
- 5) zalecenia dla studium uwarunkowań kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- 6) obszary strategicznej interwencji, o których mowa w art. 11 ust. 1c pkt 6 i 7 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U. z 2018 r. poz. 913, 1000 i 1432) wraz z zakresem planowanych działań;
- 7) obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gminy, jeśli takie zidentyfikowano, wraz z zakresem planowanych działań;
- 8) system realizacji strategii;
- 9) ramy finansowe i źródła finansowania programów.

4. Strategię rozwoju gminy sporządza się w formie tekstowej oraz graficznej, zawierającej zobrazowanie treści, o których mowa w szczególności w ust. 3 pkt 4-6.

5. Strategia rozwoju gminy w zakresie, o którym mowa w ust. 3 pkt 4, może odwoływać się do ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Art. 6b. 1. Rada gminy, w drodze uchwały, określa tryb i harmonogram opracowania projektu strategii rozwoju gminy, w tym tryb konsultacji, o których mowa w art. 6 ust. 4 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

2. Projekt strategii rozwoju gminy opracowuje wójt oraz przedkłada go zarządowi województwa w celu wydania opinii dotyczącej zgodności z celami określonymi w strategii rozwoju województwa.

3. Zarząd województwa wydaje opinię, o której mowa w ust. 2, w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu strategii rozwoju gminy.

4. Strategia rozwoju gminy jest przyjmowana przez radę gminy w drodze uchwały.

5. Strategia rozwoju gminy podlega aktualizacji, jeżeli wymaga tego sytuacja społeczna, gospodarcza lub przestrzenna gminy, albo w przypadku gdy jest to konieczne dla zachowania jej spójności ze strategią rozwoju województwa. Do aktualizacji ust. 1-4 stosuje się odpowiednio.

Art. 6c. 1. Gminy sąsiadujące, powiązane ze sobą funkcjonalnie, mogą opracować strategię rozwoju ponadlokalnego będącą wspólną strategią rozwoju gminy w zakresie ich terytorium.

2. Strategia rozwoju ponadlokalnego może być również opracowywana z udziałem powiatu, jeżeli przynajmniej jedna gmina, o której mowa w ust. 1, znajduje się na jego obszarze.

3. Strategia rozwoju ponadlokalnego jest spójna ze strategią rozwoju województwa.

4. Strategia rozwoju ponadlokalnego jest spójna ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy obowiązującego dla każdej z gmin objętej strategią.

5. Strategia rozwoju ponadlokalnego zawiera wnioski z diagnozy, o której mowa w art. 10a pkt 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz określa w szczególności:

- 1) cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym;
- 2) kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych;
- 3) oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym, oraz wskaźniki ich osiągnięcia;

- 4) docelowy model struktury funkcjonalno-przestrzennej gmin określający w szczególności:
 - a) obszary rozwoju urbanizacji, ich powiązań funkcjonalnych,
 - b) system infrastruktury technicznej, w tym transportowej,
 - c) system przyrodniczy, w tym obszary chronione, kliny napowietrzające,
 - d) obszary ochrony krajobrazu, uzdrowisk oraz dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
 - e) obszary produkcji rolniczej i leśnej, w tym obszary chronione,
 - f) obszary infrastruktury społecznej,
 - g) obszary rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym i lokalnym,
 - h) inne obszary istotne dla rozwoju gmin,
 - i) zasady wynikające z modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej;
- 5) zalecenia dla gmin wynikające ze strategii;
- 6) obszary strategicznej interwencji, o których mowa w art. 11 ust. 1c pkt 6 i 7 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa wraz z zakresem planowanych działań;
- 7) obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gmin wraz z zakresem planowanych działań;
- 8) system realizacji strategii;
- 9) ramy finansowe i źródła finansowania programów.

6. Strategia rozwoju ponadlokalnego w zakresie, o którym mowa w pkt 4, może odwoływać się do ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy dla każdej z gmin objętych strategią.

7. Strategię rozwoju ponadlokalnego sporządza się w formie tekstowej oraz graficznej, zawierającej zobrazowanie treści, o których mowa w szczególności w ust. 5 pkt 4-6.

8. Do projektu strategii rozwoju ponadlokalnego art. 6b ust. 1-3 stosuje się odpowiednio.

9. W celu przygotowania i realizacji strategii rozwoju ponadlokalnego gminy mogą tworzyć związek międzygminny w rozumieniu art. 64, stowarzyszenie gmin w rozumieniu art. 84, lub zawierać porozumienia międzygminne w rozumieniu art. 74.

10. Strategia rozwoju ponadlokalnego jest przyjmowana przez organ uchwałodawczy związku międzygminnego albo stowarzyszenia gmin w drodze uchwały. W przypadku przygotowania strategii przez porozumienie międzygminne, strategia jest przyjmowana przez właściwe rady gmin i obowiązuje od dnia jej przyjęcia przez ostatnią radę gminy.

11. Do aktualizacji strategii rozwoju ponadlokalnego stosuje się art. 6b ust. 1-4.”;

2) art.84 otrzymuje brzmienie:

„Art. 84. 1. W celu wspierania idei samorządu terytorialnego, realizacji wspólnych zadań publicznych oraz obrony wspólnych interesów, gminy mogą tworzyć stowarzyszenia, w tym również z powiatami i województwami.

2. Organizację, zadania oraz tryb pracy stowarzyszenia określa jego statut.

3. Do stowarzyszeń gmin stosuje się odpowiednio przepisy Prawa o stowarzyszeniach.

4. Jednostki samorządu terytorialnego mogą powierzać stowarzyszeniu gmin zadania własne określone w art. 7 ust. 1, w całości, w części lub poprzez przedsięwzięcia w ramach tych zadań, w celu ich wspólnej realizacji.

5. Jednostki samorządu terytorialnego, wchodzące w skład stowarzyszenia gmin, celem finansowania zadań przez nie powierzonych, przekazują środki finansowe na ich realizację.

6. Finansowanie zadań realizowanych przez stowarzyszenia gmin może odbywać się przy wykorzystaniu środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych pod warunkiem, że wynikają one z przygotowanej dla wszystkich jednostek stowarzyszonych strategii rozwoju ponadlokalnego lub porozumienia terytorialnego w rozumieniu art. 14rd ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Art. 3. W ustawie z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz.U. z 2018 r. poz. 2214 oraz z 2019 r. poz. 125) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 26 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Pozwolenie, o którym mowa w ust. 1, wydaje, w drodze decyzji, właściwy terytorialnie dyrektor urzędu morskiego po zaopiniowaniu wniosku o wydanie tego pozwolenia przez ministrów właściwych do spraw: energii, gospodarki, kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, rybołówstwa, środowiska, gospodarki wodnej, wewnętrznych oraz Ministra Obrony Narodowej.”;

2) art. 37c otrzymuje brzmienie:

„Art. 37c. Organy administracji morskiej mogą prowadzić analizy i studia oraz opracowują koncepcje i programy, w celu opracowania planu, a także współpracują z samorządami województw i gmin nadmorskich i ich związkami w celu zapewnienia spójności tego planu ze studiami uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, planami zagospodarowania przestrzennego województw oraz ze strategiami rozwoju województw, strategiami rozwoju ponadlokalnego i strategiami rozwoju gmin.”;

3) w art. 37d pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym określonych w średniookresowej strategii rozwoju kraju i innych strategiach rozwoju;”;

4) w art. 37e w ust. 1:

a) pkt 13 otrzymuje brzmienie;

„13) przedstawia projekt planu ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego w celu stwierdzenia jego zgodności ze średniookresową strategią rozwoju kraju;”;

b) uchyla się pkt 13a.

Art. 4. W ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz.U. z 2018 r. poz. 755, z późn. zm.²⁾) w art. 16 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województw, albo w przypadku braku takiego planu, strategię rozwoju województwa – w przypadku planów sporządzanych przez przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem paliw gazowych lub energii;”.

Art. 5. W ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U. z 2019 r. poz. 512) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 8b dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Do stowarzyszeń, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio art. 84 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2019 r. poz. 506).”;

2) w art. 11:

a) po ust. 1a dodaje się ust. 1aa w brzmieniu:

„1aa. Strategia rozwoju województwa jest spójna ze średniookresową strategią rozwoju kraju i krajową strategią rozwoju regionalnego.”,

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 771, 1000, 1356, 1629, 1637 i 2348 oraz z 2019 r. poz. 42, 125 i 492).

b) ust. 1c otrzymuje brzmienie:

„1c. Strategia rozwoju województwa zawiera wnioski z diagnozy, o której mowa w art. 10a pkt 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2018 r. poz. 1307 i 1669) oraz określa w szczególności;

- 1) cele strategiczne w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym;
- 2) kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych,
- 3) oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym, oraz wskaźniki ich osiągnięcia;
- 4) docelowy model struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa określający w szczególności:
 - a) obszary rozwoju urbanizacji i ich powiązań funkcjonalnych,
 - b) system infrastruktury technicznej, w tym transportowej,
 - c) system przyrodniczy, w tym obszary chronione, korytarze ekologiczne,
 - d) obszary ochrony krajobrazu, uzdrowisk oraz dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
 - e) obszary produkcji rolniczej i leśnej, w tym obszary chronione,
 - f) obszary infrastruktury społecznej,
 - g) obszary rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym i wojewódzkim,
 - h) inne obszary istotne dla rozwoju województwa,
 - i) zasady wynikające z modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej;
- 5) zalecenia dla gmin wynikające ze strategii;
- 6) obszary strategicznej interwencji, o których mowa w art. 12a ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju wraz z zakresem planowanych działań;
- 7) obszary strategicznej interwencji kluczowe dla województwa wraz z zakresem planowanych działań;
- 8) system realizacji strategii;
- 9) ramy finansowe i źródła finansowania programów.”,

c) po ust. 1c dodaje się ust. 1ca w brzmieniu:

„1ca. Strategię rozwoju województwa sporządza się w formie tekstowej oraz graficznej, zawierającej zobrazowanie treści, o których mowa w szczególności w ust. 1c. pkt. 4-6.”,

f) uchyla się ust. 1d i 1da,

g) ust. 1e otrzymuje brzmienie:

„1e. Strategia rozwoju województwa podlega aktualizacji, jeżeli wymaga tego sytuacja społeczna, gospodarcza lub przestrzenna województwa albo gdy jest to konieczne dla zachowania jej spójności ze średniookresową strategią rozwoju kraju lub krajową strategią rozwoju regionalnego. Do aktualizacji ust. 1-1ca, art. 12 i art. 12a stosuje się odpowiednio.”;

3) w art. 12a:

a) po ust. 2 dodaje się ust. 2a-2c w brzmieniu:

„2a. Projekt strategii rozwoju województwa jest przedkładany ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego w celu wydania opinii dotyczącej zgodności ze średniookresową strategią rozwoju kraju i krajową strategią rozwoju regionalnego.

2b. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego wydaje opinię, o której mowa w ust. 2a, w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu strategii rozwoju województwa.

2c. Strategia rozwoju województwa jest przyjmowana przez sejmik województwa w drodze uchwały.”,

b) uchyla się ust. 3 i 4.

Art. 6. W ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2019 r. poz. 511) w art. 75 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Do stowarzyszeń, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio art. 84 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2019 r. poz. 506).”.

Art. 7. W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2018 r. poz. 799, z późn. zm.³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 71 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zasady zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska stanowią podstawę do sporządzania i aktualizacji koncepcji rozwoju kraju, średniookresowej strategii rozwoju kraju, strategii rozwoju województw, planów zagospodarowania przestrzennego województw, strategii rozwoju ponadlokalnego, strategii rozwoju

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 1356, 1479, 1564, 1590, 1592, 1648, 1722, 2161 i 2533 oraz z 2019 r. poz. 42, 412 i 452.

gmin, studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.”;

2) w art. 91 ust. 9b otrzymuje brzmienie:

„9b. Opracowany przez zarząd województwa projekt programu ochrony powietrza powinien uwzględniać cele zawarte w innych dokumentach planistycznych i strategicznych, w tym w krajowym programie ochrony powietrza, wojewódzkich programach ochrony środowiska, regionalnych programach operacyjnych, średniookresowej strategii rozwoju kraju i innych strategiach rozwoju w rozumieniu art. 9 pkt 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.”.

Art. 8. W ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2018 r. poz. 1945, 60 i 235) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2:

a) uchyla się pkt 6a i 6b,

b) w pkt 19 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 20 w brzmieniu:

„20) „średniookresowej strategii rozwoju kraju” – należy przez to rozumieć strategię, o której mowa w art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. z 2018 r. poz.1307 i 1669).”;

2) w art. 3 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej państwa należy do zadań Rady Ministrów.”;

3) w art. 9 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta sporządza studium zawierające część tekstową i graficzną, uwzględniając zalecenia strategii rozwoju województwa, strategii rozwoju ponadlokalnego oraz strategii rozwoju gminy, o ile gmina dysponuje takim opracowaniem.”;

4) w art. 10:

a) w ust. 1:

- pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) diagnozy, o której mowa w art. 10a pkt 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju;”;

- w pkt 7 lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje na obszarach powiązanych ze sobą funkcjonalnie,”;

- b) w ust. 2:
 - pkt 7 otrzymuje brzmienie:
 - „7) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z zaleceniami strategii rozwoju województwa oraz ponadlokalnej strategii rozwoju, jeżeli taka istnieje;”
 - uchyla się pkt 16;
- 5) w art. 11:
 - a) pkt 3 otrzymuje brzmienie:
 - „3) sporządza projekt studium, rozpatrując wnioski, o których mowa w pkt 1, uwzględniając zalecenia strategii rozwoju województwa oraz ponadlokalnej strategii rozwoju jeżeli taka istnieje.”
 - b) pkt 5 otrzymuje brzmienie:
 - „5) występuje o uzgodnienie projektu studium z zarządem województwa w zakresie jego zgodności z zaleceniami strategii rozwoju województwa, z zarządem związku metropolitalnego w zakresie jego zgodności z ponadlokalną strategią rozwoju związku metropolitalnego jeżeli taka istnieje.”;
- 6) w art. 12 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
 - „3. Jeżeli rada gminy nie uchwaliła studium, nie przystąpiła do jego zmiany albo uchwalając studium nie określiła w nim obszarów rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym, wojewódzkim i metropolitalnym ujętych w strategii rozwoju województwa lub w ponadlokalnej strategii rozwoju, wojewoda, po podjęciu czynności zmierzających do uzgodnienia terminu realizacji tych inwestycji i warunków wprowadzenia tych inwestycji do studium, wzywa radę gminy do uchwalenia studium lub jego zmiany w wyznaczonym terminie. Po bezskutecznym upływie tego terminu wojewoda sporządza miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego albo jego zmianę dla obszaru, którego dotyczy zaniechanie gminy, w zakresie koniecznym dla możliwości realizacji inwestycji celu publicznego oraz wydaje w tej sprawie zarządzenie zastępcze. Przyjęty w tym trybie plan wywołuje skutki prawne takie, jak miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.”;
- 7) w art. 14 po ust. 7 dodaje się ust. 7a w brzmieniu:
 - „7a. W planie miejscowym uwzględnia się uwarunkowania, wynikające w szczególności z diagnozy, o której mowa w art. 10a pkt 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.”;

- 8) w art. 15 w ust. 3 w pkt 4b wyrazy „planie zagospodarowania przestrzennego województwa” zastępuje się wyrazami „strategii rozwoju województwa”;
- 9) w art. 37g po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. W miejscowym planie rewitalizacji uwzględnia się uwarunkowania wynikające w szczególności z diagnozy, o której mowa w art. 10a pkt 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.”;
- 10) uchyla się rozdział 2a;
- 11) w art. 39:
 - a) w ust. 3 uchyla się pkt 4,
 - b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W planie zagospodarowania przestrzennego województwa uwzględnia się średniookresową strategię rozwoju kraju.”,
 - c) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. W planie zagospodarowania przestrzennego województwa uwzględnia się uwarunkowania wynikające z diagnozy, o której mowa w art. 10a pkt 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.”,
 - d) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Dla miasta wojewódzkiego i powiązanego z nim funkcjonalnie obszaru może być sporządzony plan zagospodarowania przestrzennego jako część planu zagospodarowania przestrzennego województwa.”,
 - e) uchyla się ust. 7;
- 12) w art. 41:
 - a) w ust. 1 uchyla się pkt 6a,
 - b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Do opiniowania i uzgadniania projektu planu zagospodarowania przestrzennego województwa stosuje się odpowiednio przepisy art. 23-26, z wyjątkiem terminu dokonania uzgodnień i przedstawienia opinii, który nie powinien być dłuższy niż 40 dni od dnia udostępnienia projektu planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.”,
 - c) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. W przypadku braku stanowiska organu opiniującego lub uzgadniającego, w terminie wyznaczonym zgodnie z ust. 2, projekt planu zagospodarowania przestrzennego uznaje się za uzgodniony.”;

- 13) uchyla się art. 46;
- 14) uchyla się art. 47;
- 15) uchyla się art. 48;
- 16) uchyla się art. 49;
- 17) uchyla się rozdział 4a.

Art. 9. W ustawie z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2117, z późn. zm.⁴⁾) w art. 9o w ust. 3 w pkt 4 lit. g otrzymuje brzmienie:

„g) właściwego marszałka województwa oraz starosty w zakresie zadań samorządowych, służących realizacji inwestycji celu publicznego, o których mowa w art. 39 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym - w odniesieniu do terenów nieobjętych planami zagospodarowania przestrzennego,”.

Art. 10. W ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2018 r. poz. 2067 i 2245) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 18:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami uwzględnia się przy sporządzaniu i aktualizacji strategii rozwoju województw, planów zagospodarowania przestrzennego województw, planu zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej, analiz i studiów z zakresu zagospodarowania przestrzennego powiatu, strategii rozwoju gminy, strategii rozwoju ponadlokalnego, studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego albo decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.”.

b) w ust. 2 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„W strategiach, analizach, planach i studiach, o których mowa w ust. 1, w szczególności:”;

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 2361, z 2018 r. poz. 650, 927, 1338, 1629 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 125.

- 2) w art. 87 w ust. 2 uchyla się pkt 1;
- 3) w art. 90 w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) realizacja zadań wynikających z krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;”;
- 4) w art. 97 w ust. 2 uchyla się pkt 2.

Art. 11. W ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, 2244 i 2340) w art. 3 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) uwzględnianie wymagań ochrony przyrody w strategiach, programach i dokumentach programowych, o których mowa w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2018 r. poz. 799 z późn. zm.⁵⁾), programach ochrony środowiska przyjmowanych przez organy jednostek samorządu terytorialnego, strategiach rozwoju województw, planach zagospodarowania przestrzennego województw, strategiach rozwoju gmin, strategiach rozwoju ponadlokalnego, studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej oraz w działalności gospodarczej i inwestycyjnej;”.

Art. 12. W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r. poz. 2081) w art. 46 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, planów zagospodarowania przestrzennego oraz strategii rozwoju województwa;”.

Art. 13. W ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. z 2017 poz. 2062 oraz z 2018 r. poz. 1118) w art. 51 w ust. 3 w pkt 3 lit. l otrzymuje brzmienie:

„l) właściwego marszałka województwa w zakresie zadań samorządowych, służących do realizacji inwestycji celu publicznego, o których mowa w art. 39 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia

⁵⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 1356, 1564, 1590, 1592, 1648 i 1722.

27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym - w odniesieniu do terenów nieobjętych planami zagospodarowania przestrzennego.”.

Art. 14. W ustawie z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2018 r. 2016 i 2435) w art. 12 w ust. 2 w pkt 1 uchyla się lit. a.

Art. 15. W ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2018 r. poz. 996, 1000, 1290, 1669 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 534) w art. 8 ust. 25 otrzymuje brzmienie:

„25. Plan sieci publicznych placówek doskonalenia nauczycieli, bibliotek pedagogicznych oraz szkół i placówek, o których mowa w ust. 22, określa sejmik województwa w drodze uchwały.”.

Art. 16. W ustawie z dnia 9 marca 2017 r. o związku metropolitalnym w województwie śląskim (Dz.U. poz. 730)

1) po art. 12 dodaje się art. 12a w brzmieniu:

„Art. 12a. 1. Związek metropolitalny może przyjąć strategię rozwoju związku metropolitalnego jako rodzaj strategii ponadlokalnej, o której mowa w art. 6c. ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2019 r. poz. 506).”;

2) uchyla się art. 23 pkt 3.

Art. 17. W ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zasobie Nieruchomości (Dz. U. z 2087 r. poz. 2363) w art. 82:

1) w ust. 6 część wspólna otrzymuje brzmienie:

„- biorąc pod uwagę przepis ust. 2, lokalizację inwestycji, w szczególności różnicując wysokość czynszu normowanego oraz maksymalną cenę 1 m² powierzchni użytkowej mieszkania na wynajem dla miast będących siedzibą wojewody lub sejmiku województwa, gmin posiadających wspólną granicę z takimi miastami, gmin tworzących obszar metropolitalny, gmin powiązanych funkcjonalnie z ośrodkiem wojewódzkim oraz waloryzację przeciętnych kosztów budowy 1 m² powierzchni użytkowej mieszkania.”;

2) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa określa, nie rzadziej niż raz na 3 lata, w drodze rozporządzenia, maksymalne stawki opłaty eksploatacyjnej, biorąc pod uwagę lokalizację inwestycji mieszkaniowej, w szczególności różnicując wysokość opłaty dla

m.st. Warszawy, miast będących siedzibą wojewody lub sejmiku województwa, gmin posiadających wspólną granicę z takimi miastami, gmin tworzących obszar metropolitalny, gmin powiązanych funkcjonalnie z ośrodkiem wojewódzkim oraz faktyczne aktualne koszty eksploatacji i remontów oraz zarządu nieruchomością wspólną.”.

Art. 18. W ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz.U. z 2018 r. poz. 2268 oraz z 2019 r. poz. 125 i 534) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 166:

a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) obszary szczególnego zagrożenia powodzią uwzględnia się w planie zagospodarowania przestrzennego województwa, strategii rozwoju województwa, strategii rozwoju gminy, strategii rozwoju ponadlokalnego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy;”.

b) w ust. 2 uchyla się pkt 1;

2) w art. 326 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Ustalenia dokumentów planistycznych, o których mowa w art. 315 pkt 1-3, uwzględnia się w strategii rozwoju województwa, planach zagospodarowania przestrzennego województwa, strategii rozwoju gminy, strategii rozwoju ponadlokalnego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.”.

Art. 19. Rada Ministrów przyjmuje koncepcję rozwoju kraju, o której mowa w art. 8a-8c ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 20. Strategie rozwoju województwa, o których mowa w art. 11 ustawy zmienianej w art. 5, obowiązujące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, tracą moc w terminie 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, o ile nie zostaną dostosowane do wymogów określonych w art. 11 ust. 1aa, 1ca i 1cb ustawy zmienianej w art. 5, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 21. Strategie rozwoju gminy, o których mowa w art. 6a ustawy zmienianej w art. 2, obowiązujące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, tracą moc w terminie 2 lat od daty wejścia w życie niniejszej ustawy, o ile nie zostaną dostosowane do wymogów zawartych w art. 6a ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 22. Plany zagospodarowania przestrzennego województwa, o których mowa w art. 38 ustawy zmienianej w art. 8, obowiązujące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, zachowują moc do czasu uchwalenia strategii rozwoju województwa, o której mowa w art. 11 ust. 1c ustawy zmienianej w art. 5, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej niż przez 3 lata od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 23. Obszary strategicznej interwencji państwa, o których mowa w art. 5 pkt 6b ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stają się obszarami strategicznej interwencji, o których mowa w art. 5 pkt 6b ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 24. Programy operacyjne oraz programy rozwoju, o których mowa w art. 15 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, przyjęte przez Radę Ministrów do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, stają się odpowiednio programami operacyjnymi oraz programami rozwoju, w rozumieniu art. 15 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 25. Programy ochrony powietrza, o których mowa w art. 91 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 7, obowiązujące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, zachowują moc do czasu określenia nowych programów, jednak nie dłużej niż przez 3 lata.

Art. 26. Kontrakty terytorialne obowiązujące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują moc do czasu rozliczenia ostatniego przedsięwzięcia priorytetowego finansowanego w ramach programów służących realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności na lata 2014-2020.

Art. 27. Przepisy art. 141 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, obowiązują od dnia przyjęcia przez Radę Ministrów Umowy Partnerstwa na lata 2021-2027.

Art. 28. Traci moc długookresowa strategia rozwoju kraju przyjęta uchwałą nr 16 Rady Ministrów z dnia 5 lutego 2013 r. oraz koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju przyjęta uchwałą nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r.

Art. 29. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

**ZA ZGODNOŚĆ POD WZGLĘDEM PRAWNYM,
LEGISLACYJNYM I REDAKCYJNYM**

**DYREKTOR
DEPARTAMENTU PRAWNEGO**

Dorota Chlebosz

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/